

Slovenski št. 5 **čebelar**

letnik CXV – maj 2013
ISSN 0350-4697

240 let
od smrti Antona Janše

140 let od ustanovitve
Kranjskega društva za umno čebelarstvo

115 let izhajanja glasila Slovenski čebelar

**Kako sem očistil vosek in
izkoreninil poapnelo zalego**

Strupenost HMF-a za čebele

**Ometenci, ključ za pridobivanje
novih mladih in zdravih družin**

Prednosti naših točil:

- med v celoti odteče iz točila
- dno je varjeno brez notranjih robov
- kasete ne poškodujejo satja
- kvalitetna nerjaveča odtočna pipa
- stabilno in kompaktno točilo
- zagotavljamo vam servisne storitve in rezervne dele

POSODE ZA MED

- različnih velikosti in načinov zapiranja
- nerjaveča odtočna pipa zelo lepo odreže med
- dno varjeno brez notranjih robov
- na voljo nove 100 kg posode za med

SMUKALNIK CVETNEGA PRAHU PVC

Art. 8154

AKCIJSKA CENA: 8,91 EUR, DDV vključen v ceno

- večji in značnejši predal smukalnika omogoča, da se nabrani cvetni prah lepo suši in ni tako hitro podvržen plesnjenju
- smukalna mrežica ima zvončasto oblikovane luknje, kar pomeni manjšo poškodbo nog in kril čebel
- primeren za AŽ in LR panje.

NAGLAVNA LUPA

Art. 5139

AKCIJSKA CENA: 26,73 EUR, DDV vključen v ceno

- naglavna lupa s štirimi povečavami velikosti 1.2, 1.8, 2.5, in 3.5
- opremljena z LED lučko z majhno porabo energije in 10 x večjo intenzivnostjo kot navadna žarnica
- zelo uporabna pri presajanju ličink in pridelavi matičnega mlečka.

NAROČENO BLAGO VAM LAHKO ODPOŠLJEMO S PAKETNO POŠTO.

Delovni čas trgovine:
od ponedeljka do petka:
9.00 - 12.00 in 13.00 - 17.00
ob sobotah:
9.00 - 12.00

Pri gotovskem nakupu čebelarске opreme v vrednosti več kot 50 EUR priznamo čebelarjem z veljavno čebelarsko izkaznico 4 % popusta.

Slike so simbolične. Priljubimo si pravico do sprememb in tehničnih izboljšav.

ODKRIVANJE SATJA

CEDILA IN KORITO ZA ČIŠČENJE MEDU

DELO ZA MATICAMI

UVODNIK

Spoštovane čebelarke in cenjeni čebelarji!

Kako pomembno je mentorstvo za začetnike? Če se ozremo v preteklost, se bomo spomnili, da so se mlajši nekdaj pri članih razširjene družine (starih starših)

učili različnih znanj in spretnosti. Vnuk se je od dedka učil različnih kmetijskih in mizarških opravil, vnukinja od babice vezenja prtičev, pletenja, klekljanja, nabiranja zdravilnih zelišč itd. Zaradi različnih vzrokov, med katerimi naj omenimo le prostorsko ločenost od razširjene družine, se ta možnost prenosa znanj in spretnosti dandanes krči meni andragoginja Sonja Kump. Gotovo sami poznate ljudi, ki so bili nekoč vaši mentorji na različnih področjih, pa se tega niste niti zavedali. Kaj je mentorstvo? »Mentorstvo je ena najučinkovitejših oblik individualnega izobraževanja«, razlaga andragoginja Ana Krajnc. Po večini ga povezujemo s šolo, pripravništvom, službo itd., to pa je tako imenovano formalno mentorstvo. Poznamo tudi neformalno mentorstvo in prav to je zelo pomembno tudi v čebelarstvu. Naj pojasnim, zakaj je tako. Mentorji so tisti ljudje, od katerih prejemo znanje in spretnosti, jim zaupamo in se hkrati ob njih počutimo dobro. To so lahko sorodniki, prijatelji, sodelavci, sosedje, vzorniki itd. Če želimo, da se med mentorjem in učencem (tistim, ki se uči) razvije pozitiven odnos, potem mora med njima vladati harmonija.

Sama sem se pred nekaj več kot desetletjem začela ukvarjati s čebelarstvom prav na pobudo starejšega gospoda, ki je potem postal tudi moj mentor. Kljub številnim prebranim knjigam včasih nisem vedela, kaj storiti v posameznih primerih. Moj, zdaj že pokojni mentor, je imel znanje, izkušnje, znal me je učiti, med nama je šlo za zaupanje, spoštovanje. Kadar sem potrebovala pomoč pri čebelah, mi je priskočil na pomoč in mi svetoval, kaj naj storim, uvedel me je v prevozno čebelarstvo itd. Odlika mentorja se torej kaže v tem, da ima sposobnosti in znanje, pa tudi pričakovane osebnostne lastnosti.

Čebelarstvo se nekoliko razlikuje od drugih panog v živinoreji. Zelo je odvisno od številnih zunanjih dejavnikov. Navadno so vsi začetki ukvarjanja s katerim koli področjem težavni, saj se nam porajajo številna vprašanja, na katera iščemo odgovore. Še posebej to velja za delo s čebelami, saj ni enotnega recepta, kdaj in kaj storiti pri čebeljih družinah. In prav v čebelarstvu lahko nekdo, ki je začel čebelariti, z mentorjem pridobi veliko. Ne samo na področju znanja ali reševanja trenutnih težav, s katerimi se spopada, ampak tudi

UVODNIK

Lidija Senič	157
OHRANIMO ČEBELE	158
IZ ZNANOSTI IN PRAKSE	
prof. dr. Janko Božič:	
Strupenost hidroksimetilfurfurala za čebele	160
Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin:	
Hidroksimetilfurfural in krmini proizvodi za čebele	161
dr. Peter Kozmus:	
Menjava čebeljih matic v letu 2013 in ohranjanje kranjic	162
Franc Šivic: Novice iz sveta	162
IZ PRAKSE ZA PRAKSO	
Jožica in Jožef Tratnjek: Ometenci, ključ za pridobivanje novih mladih in zdravih družin	164
Ivan Ogrinc:	
Kako sem očistil vosek in izkoreninil poapnelo zalego	165
S KNJIŽNE POLICE	
Janez Gregori: Prof. dr. Jože Rihar: Vzrejajmo boljše čebele (četrta, dopolnjena izdaja)	166
DELO ČEBELARJA PO MESECIH	
Franc Podrznik: Čebelarjeva opravila v maju	167
VETERINARSKI NASVETI	
Suzana Skerbiš, dr. vet. med.: Huda gniloba čebelje zalege	171
DOGODKI IN OBVESTILA	172
OBVESTILA ČZS	178
MALI OGLASI	187
OSMRTNICE	191

INDEX

EDITORIAL

Lidija Senič	157
SAVE THE BEES	158
FROM SCIENCE AND PRACTICAL WORK	
prof. Janko Božič, DSc:	
Hydroxymethylfurfural Toxicity to Honeybees	160
Department for Food Safety, Veterinary and Plant Protection:	
Hydroxymethylfurfural and feed products for bees	161
Peter Kozmus, DSc: Replacing the Queen bees in 2013 and Preserving the Carniolan Honeybee	162
Franc Šivic: World News	162

PRACTICAL ADVICE FOR PRACTICAL USE

Jožica and Jožef Tratnjek: Shaken Swarms – The Key to Obtaining New, Young and Healthy Honeybee Colonies	164
Ivan Ogrinc: How I Cleaned the Beeswax and Eradicated Chalk Brood	165

OFF THE BOOKSHELF

Janez Gregori: Prof. Jože Rihar, DSc:	
Rearing Better Bees (fourth, complemented edition)	166

BEEKEEPER'S WORK THIS MONTH

Franc Podrznik: Beekeeper's Chores in May	167
---	-----

VETERINARY ADVICE

Suzana Skerbiš, DVM: American Foulbrood	171
---	-----

NEWS AND EVENTS

ANNOUNCEMENTS BY BEEKEEPING ASSOCIATION OF SLOVENIA	178
--	------------

SMALL ADS	187
------------------	------------

OBITUARIES	191
-------------------	------------

Fotografija na naslovnici: Čebela nabira medicino na cvetu jablane (*Malus domestica*).

Foto: Franc Šivic

prijatelja! Vsem, ki stopate na pot čebelarstva, zato priporočam, da svojega mentorja poiščete bodisi v čebelarskih društvih bodisi med sorodniki in prijatelji ... Napačna ravnanja, ki so lahko posledica nevednosti ali neznanja, lahko pustijo pečat tako na čebelah kot tudi na nas samih.

Lidija Senič, vodja JSSČ

Viri:

Kump, S. (2008): Nova paradigma medgeneracijskega učenja. *Andragoška spoznanja*, l. 14, št. 3-4.

Krajnc, A. (2006): Kdo so bili moji mentorji? Kdo mi je lahko mentor? *Andragoška spoznanja*, l. 12, št. 4.

Tudi v letu 2013 natečaj za občino in podjetje, najprijaznejše do čebel

Obveščamo vas, da letos nadaljujemo uspešno akcijo iskanja občin in podjetij, ki so do čebel najprijaznejši. Predstavnike ČD prosimo, da z razpisom seznanijo občinske predstavnike in jih povabijo k sodelovanju. Pogoji sodelovanja in navodila za pri-

ravo vloge bodo objavljeni na spletni strani www.czs.si in www.ohranimo-cebele.si, in sicer od 6. maja 2013 naprej. Več informacij dobite po telefonu št. 01/729 61 29.

Nataša Lilek, svetovalka JSSČ

Natečaj za najlepši medoviti vrt

Vse mentorje, ki imate možnost ureditve medovitega vrta v okolici učnih čebelnjakov v bližini osnovnih šol, na katerih delujejo čebelarski krožki, pozivamo, da skupaj s krožkarji sodelujete na natečaju za »najlepše urejen medoviti vrt«. Pogoji

sodelovanja in vrednotenja prispelih fotografij medovitih vrtov bodo objavljeni na spletni strani www.czs.si in www.ohranimo-cebele.si, in sicer od 6. maja 2013 naprej. Več informacij dobite po telefonu št. 01/729 61 29. *Nataša Lilek, svetovalka JSSČ*

Ob morebitnem pomoru čebel čebelar kliče 112!

Čebelar ob morebitnem pomoru čebel obvesti Center za obveščanje v Republiki Sloveniji, in sicer po

telefonu št. 112, in to ne glede na uro ali dan v tednu. Veterinar prvi pregleda čebele in ukrepa naprej.

TRGOVINA
Gosposka 3, 3000 Celje

~ Delovni čas ~
Pon.-pet. od 8.00 do 15.00
Sreda od 8.00 do 12.00 in od 15.00 do 18.00
Sobota od 8.00 do 12.00

PONUJAMO VAM:
~čebelarstvo zaščitno opremo, opremo in pribor
~sladkorne pogače MEDOPIP
~med in druge čebelje pridelke
~darilni program in kozmetika na podlagi čebeljih pridelkov
~kozarec za slovenski med in drugo embalažo

Možnost naročanja prodajnih artiklov po telefonu, faksu ali e-pošti.
Tel./faks: 03/544 17 23; mail: trgovina.cebелca@amis.net

ČEBELCA

ODKUPUJEMO ČEBELJI VOSEK

Za članice ČEBELARSKE ZVEZE SLOVENIJE pri nakupu z gotovino vrednosti več kot 50€ priznamo 4% popust!

Vabilo na 11. slovenski čebelarški praznik in počastitev 130-letnice uspešnega delovanja ČD Radovljica

Spoštovani čebelarji in čebelarke! Veseli nas, da vas letos na praznovanje 11. čebelarškega praznika, ki bo v soboto, 18. maja 2013, lahko povabimo v Lesce. Za nas bo to še posebej pomemben dogodek, saj bomo hkrati zaznamovali tudi 130-letnico organiziranega delovanja ČD Radovljica. Slovesnost ob obeh dogodkih se bo na ta dan začela ob 11. uri nasproti Čebelarškega centra Gorenjske, Rožna dolina 50a, Lesce.

Ob spremljavi godbe na pihala Lesce, ki izvaja tudi čebelarško himno, bodo na oder najprej slovesno prikorakali praporščaki, nato pa bodo udeležence nagovorili čebelarški in državni funkcionarji. Slavnostna govornica bo ga. Lučka Kajfež Bogataj. Prek ekrana nas bo pozdravil tudi evropski komisar za okolje dr. Janez Potočnik. ČZS bo novim praporom podelila spominske trakove, ob koncu slovesnosti pa bo župan Občine Radovljica Ciril Globočnik izročil prehodni prapor organizatorju čebelarškega praznika v letu 2014 – Občini Polhov Gradec. Da bi udeležencem čas hitro minil, pripravljamo še zabavni program, povabljeni pa bodo tudi na zelo okusno skupno kosilo. Ker veliko pozornosti namenjamo medeni kulinariki, bo tudi jedilnik zaznamovan s čebelarško noto. Po kosilu pa vse udeležence vabimo na druženje, med katerim nas bo zabaval ansambel Gregorji.

Ker je to praznik vseh slovenskih čebelarjev, vas vljudno vabimo, da se nam pridružite v čim večjem številu. Slediti želimo sporočilom prejšnjih praznikov, zlasti še viziji z Izlak, kjer so praznik usmerili pred-

vsem v stanovsko druženje. Da bo zabavno in da bo družba popolna, s seboj povabite tudi vaše bližnje. Čebelarjenje je navsezadnje del naše družbe, zato naj bo to naš skupni dan. Tudi popoldne bo dogajanje pestro, pa tudi lačni in žejni ne boste. Okusite in občutite geslo »Radol'ca pristno sladka«. Skupaj preživimo lep dan!

Vabimo vse praporščake, da se nam ob tej priložnosti pridružijo in nam s svojim sprevedom pomagajo ustvariti slovesen dogodek. Za praporščake bo kosilo brezplačno.

Vabimo vas, da se organizirate in se v Radovljico pripeljete z avtobusi, saj bodo parkirišča zanje zagotovljena posebej. Parkirišče za osebne avtomobile bo v bližini šotora, ki ga bomo postavili na območju med Čebelarškim centrom Gorenjske in tovarno čokolade Žito Gorenjka.

Zaradi organizacije in naročanja kosil vas prosimo, da skupine prijavite do 10. maja 2013 na e-naslov: cebelarski.center@gmail.com ali po telefonu, št.: 031/628 499. Na teh kontaktnih točkah in na spletni strani www.cricg.com lahko dobite tudi dodatne informacije. Bone za kosila boste na dan dogodka prevzeli na infotočki v Čebelarškem centru Gorenjske. Cena kakovostnega kosila bo 7 EUR. Opozorjamo vas, da je na ta dan tudi dan muzejev. Če bi želeli, vam lahko pomagamo priskrbeti tudi prenočišče.

Z veseljem vas pričakujemo v Lescah! Upamo, da se srečamo v čim večjem številu. Naj medii!

*Franc Šolar,
predsednik ČD Radovljica*

Medena krema z zdrobom in sadnim džemom

Jubilejna sladica ob 130-letnici ČD Radovljica

Potrebujete:

- 3 žlice medu,
- 3 jajca,
- 0,5 l mleka,
- 12 dag pšeničnega zdroba,
- sadni džem,
- čokolado ali medenjaka za okrasitev.

Priprava:

Rumenjake ločimo od beljakov. V beljake dodamo žlico medu in stepemo sneg. Rumenjake in preostanek medu penasto umešamo in prilijemo hladno mleko. Vse skupaj postavimo na ogenj in mešamo toliko časa, da rahlo zavre. Nato umešamo še zdrob in na rahlem ognju kuhamo približno 3 minute. Ko je krema kuhana, narahlo umešamo še sneg. V kozarce damo najprej žličko sadnega džema ali marmelade, nato medeno kremo, na koncu pa vse skupaj okrasimo s čokolado ali medenjacom ter pokapamo z medom. Dober tek! *Lojze Čop*

Strupenost hidroksimetilfurfurala za čebele

Janko Božič*, janko.bozic@bf.uni-lj.si

HMF je kratica za hidroksimetilfurfural, ki po navadi nastane iz fruktoze v kislem okolju pri povišani temperaturi medija. Znanstveniki so postali nanj pozorni po trditvah nekaterih čebelarjev, da so imeli težave s čebelami, ki so jih krmili s sirupom z visoko vsebnostjo fruktoze, narejenim iz koruznega škroba (Jachimowicz in El Sherbiny, 1975). Raziskovalci so ugotovili, da so bile vzrok težav tudi visoke temperature, pri katerih so hranili sirup (LeBlanc et al., 2009). Vse to je spodbudilo podrobna testiranja sirupov, ki so vsebovala fruktozo in njen kemijski derivat HMF. Ugotovili so, da je preživetje čebel manjše, če je koncentracija HMF visoka. Dva različna vira navajata, da ob koncentraciji HMF od 100–150 mg/kg le polovica čebel dočaka 26 dni starosti. V poskusih preživetja se je pokazalo, da je približno enak delež smrtnosti, tj. od 12–15 %, pri saharozi in sirupu, ki vsebujeta 30 mg HMF/kg. Zato so pozneje izdali priporočilo, da v čebelji hrani ne sme biti več kot 30 mg HMF/kg (Brodschneider in Crailsheim, 2010).

Zakaj sploh bi lahko bil HMF strupen? Žal natančnega mehanizma prav za čebele ne poznamo. Pri sesalcih ugotavljajo rakotvorno delovanje tako v raziskavah celičnih kultur kot tudi na poskusnih živalih (Abraham et al., 2011; Capuano in Fogliano, 2011; Svendsen et al., 2012). Posebej moramo biti pozorni na to, da je za izločevalni sistem nevarna sulfonirana (takšna, ki vsebuje žveplo) oblika HMF (Florian et al., 2012). Morda bi bila za čebelo lahko nevarna tudi taka oblika. Glede na klasično prakso žveplanja satja, morda pa tudi v proizvodnji sirupov, je mogoč vnos žveplastih ionov v medij. To je vsekakor eden izmed izzivov za raziskovalce. Seveda ne vemo ničesar o tem, kako HMF deluje skupaj z drugimi nevarnostmi. Morda je zaradi krajše življenjske dobe zmanjšana tudi sposobnost delovanja obrambnih mehanizmov. Kakor koli, HMF-u se moramo izogibati, ne glede na kak pozitiven vpliv te spojine na celice, ki se kaže v zaščiti epitelij celic ven pred poškodbami zaradi visokega nivoja glukoze v krvi (Cao et al., 2013). Zato sirupov s fruktozo tudi ne smemo pregrevati, prav tako pa ne smemo pregrevati niti medu, če jih nameravamo uporabiti za čebeljo hrano. Kot kaže, so bili tudi nekateri sirupi na našem tržišču med proizvodnjo, transportom in skladiščenjem preveč segreti, saj so v njih izmerili čezmerno koncentracijo HMF. K sreči segrevanje saharoznega sirupa (sirupa iz navadnega sladkorja) ne povzroči tako drastičnega povečanja HMF, zato ta ne ogroža čebel. ■

* prof. dr., Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta

Viri:

- Abraham, K., R. Gürtler, K. Berg, G. Heinemeyer, A. Lampen in K. E. Appel (2011): Toxicology and risk assessment of 5-hydroxymethylfurfural in food. *Molecular Nutrition & Food Research*, 55: 667–678.
- Brodschneider, R., in K. Crailsheim (2010): Nutrition and health in honey bees. *Apidologie*, 41: 278–294.
- Cao, G., H. Cai, B. Cai in S. Tu (2013): 1. Effect of 5-hydroxymethylfurfural derived from processed *Cornus officinalis* on the prevention of high glucose-induced oxidative stress in human umbilical vein endothelial cells and its mechanism. *Food Chemistry* 140: 273–279.
- Capuano, E., in V. Fogliano (2011): Acrylamide and 5-hydroxymethylfurfural (HMF): A review on metabolism, toxicity, occurrence in food and mitigation strategies. *LWT - Food Science and Technology*, 44: 793–810.
- Florian, S., M. Bauer - Marinović, F. Taugner, G. Dobbernack, B. H. Monien, W. Meinel in H. Glatt (2012): Study of 5-hydroxymethylfurfural and its metabolite 5-sulfooxymethylfurfural on induction of colonic aberrant crypt foci in wild-type mice and transgenic mice expressing human sulfotransferases 1A1 and 1A2. *Molecular Nutrition & Food Research*, 56: 593–600.
- Jachimowicz, T., in G. El Sherbiny (1975): Zur Problematik der Verwendung von Invertzucker für die Bienenfütterung. *Apidologie*, 6: 121–143.
- Leblanc, B. W., G. Eggleston, D. Sammataro, C. Cornett, R. Dufault, T. Deeby in E. St. Cyr (2009): Formation of Hydroxymethylfurfural in Domestic High-Fructose Corn Syrup and Its Toxicity to the Honey Bee (*Apis mellifera*). *Journal of Agricultural and Food Chemistry*, 57: 7369–7376.
- Svendsen, C., W. Meinel, H. Glatt, J. Alexander, H. K. Knutsen, H. Hjertholm, T. Rasmussen in T. Hus y (2012): Intestinal carcinogenesis of two food processing contaminants, 2-amino-1-methyl-6-phenylimidazo[4,5-b]pyridine and 5-hydroxymethylfurfural, in transgenic FVB in mice expressing human sulfotransferases. *Molecular Carcinogenesis*, 51: 984–992.

**DOLINŠEK MARJAN S.P.,
IZDELAVA ČEBELARSKE OPREME,
MD OPREMA**

Gladež 27
1411 Izlake
mobi: 041 985 313
tel.: 05 973 05 36
e-mail: dolinsek.marjan@gmail.com

**Pri nas izdelujemo dve velikosti ometalnikov
in sončne topilnike iz nerjavne pločevine po
ugodnih cenah.**

Hidroksimetilfurfural in krmni proizvodi za čebele

Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin

Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVR) je Veterinarski fakulteti Univerze v Ljubljani, Nacionalnemu veterinarskemu inštitutu, naročila pripravo mnenja o toksičnosti hidroksimetilfurfurala (HMF) v krmnih proizvodih za čebele.

V mnenju je navedeno, da se zaradi visoke vsebnosti HMF v krmnih proizvodih pojavlja tveganje za preživetje čebeljih družin. O tveganju govorimo, če kilogram krmnega proizvoda za čebele vsebuje več kot 40 mg hidroksimetilfurfurala (HMF). (Uradni nadzor je namreč odkril, da je kilogram krme za čebele vseboval tudi do 870 mg HMF.) Rezultati uradnega nadzora so primerljivi z rezultati internega nadzora. Z odkritjem tako visokih vsebnosti HMF v krmnih dodatkih za čebele smo verjetno odkrili še en vzrok odmiranja čebel, vendar vse krivde nikakor ne moremo pripisati visoki vsebnosti HMF (op. ur.).

V skladu z 4.(3.) členom Pravilnika o pogojih za zagotavljanje varnosti krme (Ur. l. RS, 58/2011) se proizvodi za prehrano živali ne smejo dati na trg,

uporabljati ali uvažati na ozemlje RS, če so bile v njih ugotovljene snovi, za katere ni predpisana najvišja dovoljena mejna vsebnost, tveganje za ljudi, živali ali okolje pa potrdi ocena tveganja, ki jo objavi UVHVR ali Evropska komisija.

UVHVR je pri nosilcih dejavnosti poslovanja s krmo izvedla poseben nadzor (vključno z vzorčenjem) vsebnosti HMF v krmnih proizvodih za čebele. Do zdaj prejeti rezultati so v priloženi preglednici.

Če so rezultati neskladni, so nosilci dejavnosti dolžni izvesti ukrepe, ki so predpisani v 20. členu Uredbe 178/2002/ES – sporne proizvode morajo umakniti iz prodaje in kupce obvestiti o tveganju, ki ga povzroča že kupljena krma.

Inšpektorji UVHVR bodo pri nosilcih dejavnosti preverjali izvajanje ukrepov. Prav tako bodo morali proizvajalci in uvozniki odslej upoštevati tveganje glede HMF in pridobiti dokaze o vsebnosti te spojine v krmi za čebele. ■

Preglednica: Vsebnost HMF v krmnih proizvodih za čebele

Vzorec - ON PN (krmni proizvodi za čebele)	LOT	Poreklo	Dobavitelj	Vzorčeno v:	Rezultat	Skladnost
Medopip Standard	L01102011	BiH	PIP-BIH, d. o. o.	Logar Trade, Šenčur	870 mg/kg +/-170	NE
Medopip Plus sladkorna pogača	L01 092012	BiH	Logar Trade, Šenčur	Trgovina Čebelica, Celje	690 mg/kg +/-140	NE
Medopip Plus	L01 092012	BiH	Logar Trade, Šenčur	Čebelarstvo Rihar-Kocjan, Dobrova	640 mg/kg +/-130	NE
Čebelja pogača – Standard	S-011	SRB	Eurotom, d. o. o.	Agrolit, d. o. o., Litija	370 mg/kg +/-70	NE
Čebelja pogača – Stimulativna	S-011	SRB	Eurotom, d. o. o.	Agrolit, d. o. o., Litija	360 mg/kg +/-70	NE
Čebelja pogača API-MED	L2.079.01.00.043.07403	Grčija	Evagelo-poulos	Kipgo, d. o. o., Črniče	61mg/kg +/-12	NE
Ambrosia	L533125237	NEM	Nordste-menn	Global palace, d. o. o., Kranj	42 mg/kg +/- 8	DA
Apisirup-TruSweet	ni podatka	ni podatka	Jana Pušnik Pokrivač, s. p.	APIS M&D, Vrhnika	18 mg/kg +/-4	DA
Čebelja pogača – Stimulans	16. 1. 2012	SI	APIS M&D, Vrhnika	APIS M&D, Vrhnika	< 10 mg/kg	DA
Apifonda Futterteig Feed Paste	L112303500	NEM	BWF Fridrich Neubersch	Čebelarstvo Rihar-Kocjan, Dobrova	< 10 mg/kg	DA

Menjava čebeljih matic v letu 2013 in ohranjanje kranjice

Peter Kozmus*, peter.kozmus@kis.si

Ukrep **Menjava čebeljih matic**, ki poteka v okviru **Uredbe o izvajanju programa ukrepov na področju čebelarstva v letih 2011–2013**, je potekal tako leta 2011 kot 2012, načrtovan pa je tudi za letos. V okviru ukrepa bo letos zamenjanih 1400 čebeljih matic, katerih delavke ne izkazujejo morfoloških znakov, značilnih za kranjsko sivko. Poleg zamenjave čebeljih matic je cilj ukrepa tudi informiranje čebelarjev o pomembnosti ohranjanja kranjske sivke v Sloveniji ter praktični prikaz morfoloških znakov, ki niso značilni za kranjsko sivko. Na podlagi prikaza želimo, da bi čebelar sam prepoznal lastnosti, značilne za kranjsko sivko, in da bi na podlagi novega znanja v prihodnje uspešneje izvajal osnovno odbiro. Prav zaradi tega Ministrstvo za kmetijstvo in okolje tudi zahteva, da so v ukrep vsako leto vključeni drugi čebelarji, saj naj bi jih bilo čim več usposobljenih za osnovno odbiro.

Pri izvedbi naloge dejavno sodelujejo terenski svetovalci Javne svetovalne službe v čebelarstvu. Svetovalci bodo maja in junija tudi letos obiskovali čebelarje in se dogovarjali za menjavo. S tem v zvezi predlagam, da če ne veste ali če niste povsem prepričani, ali imate v čebelnjaku le čebele čiste kranjske sivke, pokličete terenskega svetovalca na vašem območju in se dogovorite za obisk. Svetovalac bo pregledal vaše čebele in jih ocenil. Če bo v katerem izmed panjev našel več kot 2 odstotka čebel z rumenimi obročki na zadku, vam bo to pokazal in predlagal menjavo matic. O tem, ali boste želeli matico dobiti brezplačno na podlagi ukrepa Menjava matic ali si jo boste vzredili sami, pa se boste odločili sami.

Na podlagi zbranih potreb po maticah, bo izbrani ponudnik organiziral odkup čebeljih matic od po-

* dr., Kmetijski inštitut Slovenije

trjenih vzrejevalcev, ki bodo izpolnjevali določene pogoje. Maticice bodo ob dogovorjenem datumu dostavljene terenskim svetovalcem, ti pa jih bodo potem razdelili **čebelarjem**. Terenski svetovalci vam bodo lahko pomagali tudi pri menjavi.

Ali bo ta ukrep vplival na zmanjšanje odstotka čebel z rumenimi oz. oranžnimi obročki na zadkih v populaciji čebel v Sloveniji, bomo ugotavljali prihodnje leto, ocenjujemo pa, da je ukrep **že do zdaj** pozitivno vplival na obveščanje čebelarjev o morfoloških znakih kranjske sivke in na nujnost ohranitve kranjske sivke v Sloveniji. ■

Tristopenjski indikator obarvanosti čebel za pravilno osnovno odbiro kranjske čebele

čista kranjska sivka

križanec

rumena (italijanska ali bukfaška čebela)

Foto: Franc Šivic

Novice iz sveta

Franc Šivic, francs@silvaapis.si

Nemčija

V Berlinu se je 19. januarja letos zbralo 25.000 ljudi in z gesli »Siti smo industrializacije kmetijstva! Hočemo jesti dobro! Zahtevamo zdravo kmetijstvo! Zdaj!« protestiralo proti kmetijski politiki zdajšnje vladne koalicije. Letos se je že tradicionalnih januarskih demonstracij udeležilo tudi približno 1500 čebelarjev iz vse države. Čebelarje je zastopal Walter Haefeker, predsednik Evropske zveze poklicnih čebelarjev

(EPBA) in hkrati predsednik Zveze nemških poklicnih in pridobitnih čebelarjev (DBIB). V svojem govoru na trgu pred glavno železniško postajo je zahteval korenite spremembe v kmetijstvu: nikakršnih monokultur, prepoved neonicotinoidov, vpogled v dokumentacijo dovoljenj za fitofarmaceutska sredstva ter vrnitev cvetja na polja in travnike. Tako naj bi vsaj 10 odstotkov zdaj obdelanih površin zasejali s cvetočimi enoletnicami ali trajnicami, na katerih bi čebele našle pašo, čmrlji in samotarske čebele pa tudi možnost

Foto: Internet

Walter Haefeker

gnezdenja. Subvencije v kmetijstvu naj bodo namenjene za to, da bi bila pridelava hrane prijazna do narave, ne pa, da vse bolj postaja njeno nasprotje. Strupi, ki jih uporabljajo kmetje za zaščito rastlin, predvsem herbicid s trgovskim imenom Round up z aktivno snovjo glifosat, prehajajo v živila, prek njih pa tudi v človeški in živalski organizem. Posledica tega so številne bolezni. V Nemčiji se vsako leto izprazni 20 do 30 odstotkov čebeljih panjev. Teh izgub ne povzročajo varoje, temveč neustrezna sredstva za varstvo rastlin v kmetijstvu. Rešitev za nemško čebelarstvo bi bila poleg prepovedi nevarnih pesticidov tudi sprememba v glavah kmetov: ne več pridelovanje ene same kulture na neskončno velikih kmetijskih površinah, ampak raznovrstna pridelava na manjših njivah, kakor so to delali nekoč. Hkrati je kmete tudi pozval, naj ne nasedajo več geslom, kot je na primer »Rasti ali odnehaj!«, torej ustvarjanju vedno večjega dobička, saj nas bo v tem primeru lahko kmalu še kako bolela glava.

Vir: Lüderitz, H.(2013), Großdemonstration in Berlin »Wir haben es satt!«, *Deutsches Bienen Journal*, 2013, str.6-8

Avstrija

Avstrijsko apiterapevtsko društvo je 2. februarja letos v gradu Zell/Prum pod vodstvom čebelarskega mojstra Antona Reitingerja pripravilo simpozij o uporabi čebeljih pridelkov v komplementarni medicini. Udeleženci simpozija iz Avstrije in sosednjih držav so bili čebelarji in tudi dobri poznavalci tematike, ki so želeli svoje vedenje dopolniti z novimi spoznanji, da bi jih lahko posredovali porabnikom svojih pridelkov. Oglejmo si na kratko, kdo so bili predavatelji in o čem so poročali.

Prof. dr. med. Daniel König je govoril o pomembnosti poznavanja glikemičnega indeksa pri živilih, saj je to še posebej pomembno pri prehrani diabetikov. Povedal je, da imajo različne vrste medu zelo različen glikemični indeks. Za zdravega človeka je priporočal zaužitje od 50 do 80 gramov medu na dan.

Dr. med. Gottfried Lackner je povedal, kako je z zvečenjem medu v satju v dveh letih zmanjšal svojo telesno težo z začetnih 132 kg na 95 kg in hkrati občutno izboljšal stanje svoje sladkorne bolezni. Vsak večer je pred spanjem žvečil 30 gramov mešanice, v kateri je bila polovica mednih pokroščkov in polovica medu, tej količini pa je dodal še 2 % prop-

olis in 1 % matičnega mlečka.

Evelin Habicher je predstavila svojo metodo zdravljenja kašlja, bronhitisa in težav pri različnih obolenjih sklepov z oblogami iz čebeljega voska. Gre za sicer staro, a pozabljeno metodo, ki se zdaj znova uveljavlja.

Čebelarski mojster Otto Stieg je govoril o izkopavanju cvetnega prahu iz satja. Da bi si olajšal delo, staro satje razreže na trakove in tako veliko hitreje in lažje pridobiva »čebelji kruhek«. Hkrati je opozoril na nevarnost ostankov pesticidov v izkopancu, saj ti iz kontaminiranega voska veliko hitreje prehajajo v cvetni prah kakor v med. Zato lahko izkopanec iz starejšega satja pridelujejo samo tisti, ki čebelarijo po ekoloških smernicah.

Vir: Engleitner, G. (2013): 4. Österreichische Apiterapie – Tagung. *Bienen Aktuell*, št. 3, str. 21-23.

Francija

Na Inštitutu za zdravje in raziskave v zdravstvu (INSERM) v Bordeauxu ugotavljajo, da se pri ljudeh povečuje število rakavih obolenj, ki so posledica dolgotrajne izpostavljenosti pesticidom v zelo majhnih količinah. To pomeni, da je uživanje hrane, pridobljene na konvencionalen način, torej hrane, ki vsebuje pesticide v sicer dovoljenih mejah, nevarno za naše zdravje, če jo uživamo stalno. V zadnjih 25 letih se je za dvakrat povečalo število žensk z rakom dojke, število moških z diagnozo rak na prostati pa za trikrat. V zadnjih 20 letih vsako leto zbolijo za levkemijo in možganskim tumorjem od 1-1,5 odstotka več otrok. Zdravstvene ustanove pogosto navajajo, da lahko povečanje rakavih obolenj pripišemo vedno daljši življenjski dobi, raziskave pa kažejo, da na primer za rakom prostate dvakrat pogosteje zbolijo moški, rojeni po letu 1940, kakor tisti, rojeni po letu 1920. Ti so namreč v obdobju odrasčanja uživali hrano, ki še ni bila onesnažena s pesticidi, to pa je vplivalo tudi na njihovo poznejše zdravstveno stanje. Pridelovalci hrane, med katere spadamo tudi čebelarji, se moramo ob zgornjih podatkih zamisliti nad tem, kako in s kakšnimi sredstvi bomo v prihodnje zdravili čebele, da v medu – ne glede na uradno dovoljene tolerance – ne bo nikršnih ostankov nevarnih snovi. ■

Vir: Bousquet, P. (2013): Effets sanitaires des pesticides 2. partie. *Abeilles et Fleures*, št. 2, str. 26-29.

Organizator Avstrijsko apiterapevtsko društvo.

Foto: Internet

Ometenci, ključ za pridobivanje novih mladih in zdravih družin

Jožica in Jožef Tratnjek, joze.tratnjek@siol.net

Razmnoževanje čebel z rojenjem je naravni proces, ki čebelarom omogoča obstoj in ohranjanje populacije. Kako kompleksen je pojav razmnoževanja, ki mu pravimo rojenje, spoznamo le z natančnim opazovanjem čebelje družine v njenem celotnem letnem ciklu. Ta pojav bi s težavo dojemali z vidika človeške logike, saj gre za zelo kompleksno dogajanje v sami čebelji družini, kjer ni privilegiranih, temveč velja v njihovih genih zapisano pravilo, kdaj in na kakšen način bo delitev oz. rojenje potekalo. Tako čebele same poskrbijo za pomlajevanje vrste in ohranitev populacije.

Dandanes čebelarji uporabljamo različne metode za povečevanje števila mladih rezervnih družin. Tako lahko pridobivamo ometence takoj po paši z ometanjem čebel iz odbranih močnih družin s satov s pokrito zalego, ki so tik pred izleganjem, ali iz tistih, v katerih se mlade čebele že delno izlegajo, ter z mediščnih satov. Otresemo jih v sipalnik, ki ga postavimo na tehtnico. Potrebujemo približno 1,3 do 1,5 kg čebel – to velja za maj in prvo polovico junija. Če se bomo odločili na tak način pozneje pridobiti še kak ometenec, bomo za to potrebovali večjo količino čebel. Če vseh čebel ne moremo odvzeti iz ene družine, jih lahko ometamo iz več panjev.

Zakaj moramo ta postopek izvesti takoj po končani čebelji paši? Zato, ker bi s prezgodnjim odvzemanjem čebel zmanjšali tudi donos medicinske in cvetnega prahu v panj. Tega pa si ne želimo, zato počakamo, da se paša konča, nato pa izvedemo omenjeni poseg.

Posebej moramo paziti, da ne odvzamemo matice, in kar je še posebej pomembno, da so čebelje družine zdrave. Čebele brez matice nato pretresemo v posebej za ta namen narejeno škatlo z mrežo, ki jim preprečuje izletavanje, hkrati pa jim omogoča ventiliranje. Postavimo jih v hladen, temen in miren prostor ter jih poškrpimo s pripravljeno raztopino oksalne kisline. Pri delu s to kislino moramo biti zelo previdni, zlasti pri njeni koncentraciji, pa tudi, da po čebelah ne poškrpimo preveč pripravka, saj zadostuje 15 mililitrov pripravljene raztopine. S tem bomo preprečili prenos varoj iz gospo-

darskih družin, iz katerih smo ometali čebele, v novo nastajajočo družino. Po šestih do osmih urah takim suhim čebelarom dodamo že spraseno mlado matico v matičnici. Po 24 urah tak umeten roj pretresemo v manjši panj, ki naj ne bi bil večji od desetih satov. Zapolnimo ga s satniki z vrtimi satnicami, po pretresanju čebel pa vložimo še preostale manjkajoče satnike. Nič ne bo narobe, če bomo v sredino takega panja dali tri že zgrajene mlade in lepe sate. To naredimo na oddaljenem čebelnjaku (vsaj 3 km), saj bi se v nasprotnem čebele vračale v panje, iz katerih so bile odvzete. Matičnico z matico postavimo v sredino panja na zgornjo letev satnika, še pred tem pa odpremo prehod, zapolnjen s sladkorno pogačo.

Tako oblikovani družini še ne odpiramo žrela panja, temveč ji dodamo sladkorno raztopino in počakamo do jutra, ko nekoliko odpremo žrelo. Taka družina je čez noč že porabila hrano in začela graditi satne celice. Ko čebele osvobodijo matico iz matičnice, se njihova gradilna vnema še poveča. Čebelar mora poskrbeti, da bo imela taka družinica vedno dovolj hrane. Matica že v nekaj dneh zaleže dva do tri sate, s tem pa je ometenec postal manjša čebelja družina. Pri takih mladih družinah je veselje spremljati čebele, kako vneto skrbijo za svoj rod in kako vneto prinašajo v panj cvetni prah in nektar.

Ta metoda je ključ do zdravih družin v prihodnjem letu, posledica tega pa je tudi večji dobiček v čebelarstvu, saj so rezultati s takšno tehnologijo čebelarjenja boljši. ■

Kako sem očistil vosek in izkoreninil poapnelo zalego

Ivan Ogrinc – Breže 1, Ribnica, 051/720 841

V zadnjem času lahko veliko slišimo in beremo o zdravi hrani, naravno čistih čebeljih pridelkih in uporabi kemičnih sredstev v čebelarstvu. V zvezi s tem bom predstavil nekaj svojih izkušenj in ugotovitev vse od prvega pojava varoj do dandanes. Varoje so posredno in neposredno povzročile največjo katastrofo v čebelarstvu, saj so vzrok verige drugih bolezni. Presejati nas je nepripravljenost, da bi se z njo spopadli strokovno, zato smo jo začeli uničevati z različnimi kemičnimi sredstvi. V začetku smo imeli zeleni folbeks, ki smo ga uporabljali za uničevanje pršice *Acarapis woodi*, zato smo ga v sili uporabili tudi proti varojam. Potem smo dobili rdeči folbeks. Za njim se je pojavil amitraz z različnimi imeni, in sicer kot Varamid, Vazolik itd. Potem smo množično uporabljali fluvalinat, ki je bil zelo učinkovit, vendar tudi zelo strupen. Nekako po drugem letu uporabe tega sredstva se je začela pojavljati poapnela zalega, in to vsako leto v hujši obliki. Vendar takrat še nihče ni vedel vzroka pojava te bolezni.

Poapnela zalega se je pojavljala tudi v deviškem satju, ki ga je na novih satnicah zgradil roj. Videti je bilo, kot da bi na dno panja stresel pol kilograma riža. Sam sem se lotil natančnega pregledovanja čebeljih družin z zalego in cvetnim prahom ter ugotovil:

- da je cvetni prah v satju od strupov črno-sivo potemnel;
- da so približno 5 dni stare žerke propadale, ker so brez krmiljenja z matičnim mlečkom ostale bolj na suhem – oslabele čebele jih namreč niso hotele še naprej krmiti in so jih postopno odstranile iz panja;
- da so se tiste žerke, ki so bile manj prizadete, razvile do bube in nato poapnеле; do konca se jih je razvila le tretjina oz. četrtina.

Prepričan sem bil, da je tako stanje posledica uporabe fluvalinata. Sledilo je reševanje. Čebelarji so segali po različnih sredstvih, najpogosteje po antibiotikih.

Sam nikoli nisem uporabil antibiotikov. Leta 1989 sem se odločil za prehod v ekološko kmetovanje, v čebelarstvu pa to nikakor ni bilo lahko, saj je stroka bolj nasprotovala ekološkemu čebelarjenju, kot ga spodbujala. Začel sem z mravljinčno kislino. Hlapilnikov še ni bilo. Časopisni papir sem navlažil s kislino in ga vstavil zadaj za mrežo. Seveda to ni bilo dovolj. Za zimsko zatiranje varoj sem čebelje družine enkrat zadimil z amitrazom. Tako sem ukrepal do pojava prvih hlapilnikov slovenske izdelave. Potem sem varoje za-

tiral dvakrat na leto, in sicer proti koncu aprila in proti koncu avgusta (sedaj po zadnjem točenju in pozimi).

To je zadostovalo do iznajdbe sublimatorjev za oksalno kislino. Prvi sublimator, ki sem ga uporabil, je deloval na svečke. Kmalu potem se je moj prijatelj čebelar ogrel za idejo, da bi skušal narediti aparat, ki bi uparjeno kislino skozi žrelo samodejno pihal v panj. V kratkem času je bil aparat sestavljen in pri meni doma. Tako je nastal sublimator, ki ga zdaj uporablja že veliko slovenskih in tudi nekaj tujih čebelarjev. Borut Preinfalk, dr. vet. med., nam je za zaščito svetoval uporabo maske ter filter proti kislinam. Od takrat naprej je bila zadeva rešena. Poleti zatiramo varoje z mravljinčno kislino, pozimi pa z oksalno kislino.

Za mravljinčno kislino uporabljam hlapilnik BS-05. Sodeloval sem tudi pri poskusih ob konstruiranju tega hlapilnika. Pokojnemu avtorju hlapilnika sem pošiljal podatke o učinkovitosti, posredoval pa sem mu tudi popravek hlapilnika.

Sledilo je čiščenje voska in panjev. Vsako leto sem nekaj starih satov sežgal, nekaj sem jih pretopil, vosek pa prodal ali ga uporabil za druge namene. Čebelar sem dajal v medišča za graditev prazne satnike brez žice. Čebele so gradile samo trotovino, in če je bila paša dobra, so jo napolnile z medom. Ko sem med iztočil, sem takšne satnike pretopil, prav tako pa tudi satnike z zaleženo trotovino iz plodišča in medene pokrovce po točenju medu. Tako pridelan vosek sem uporabil za satnice. Nekajkrat sem jih izdelal sam.

Na sestanku ekoloških čebelarjev je dr. Mitja Zupančič, svetovalec za ekološko kmetijstvo in čebelarstvo, omenil, da se je pogovarjal s predelovalcem voska, ki je stroje priredil tako, da lahko satnice izdeluje že iz 20 kg voska. Tako mi ta predelovalec voska že

vse od leta 2007 moj lastni vosek predeluje v satnice. Na ta način sem si zagotovil čist vosek, brez uporabe zdravil pa je izginila tudi poapnela zalega.

Še nasvet čebelarjem. Kdor želi vosek in čebelje pridelke očistiti vseh strupov, mora najprej sam začeti razmišljati v pravo smer – to je, da v dobro čebel, čebelarstva in ne nazadnje človeštva ne bo nikoli več uporabljal kemičnih strupov in antibiotikov. Če čebelar tega ne bo upošteval, je tudi tovrstno čiščenje, ki traja najmanj pet let, nesmiselno. Medtem je treba panje postopno ožigati z ognjem.

Zadnje čase je že mogoče kupiti ekosatnice s certifikatom. Na ta način prej dosežemo zelene rezultate. Kontrolor za ekološko čebelarjenje vsako drugo leto

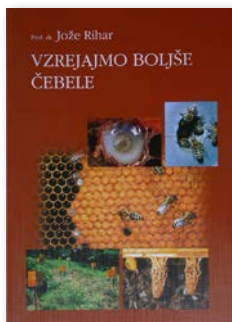
vzame vzorec medu za laboratorijsko preiskavo morebitnih ostankov strupov. Moj med je za zdaj povsem neoporečen in trudim se, da bi tak tudi ostal. ■

Če tudi v svojem čebelarstvu uporabljate inovativne rešitve pri tehnologiji ali oskrbi čebel, vas vabimo, da svoje delo predstavite v Slovenskem čebelarju. Za uskladitev objave svojega prispevka se dogovorite z urednikom g. Markom Borkom (GSM: 051/637 204).

Več o alternativnih načinih zatiranja varoj si preberite v knjigi: Augustin, V., in M. Meglič (2007): *Varoja, čebela, čebelar*. Lukovica: Čebelarska zveza Slovenije. *Uredništvo*

S KNJIŽNE POLICE

Prof. dr. Jože Rihar: Vzrejajmo boljše čebele (četrta, dopolnjena izdaja)

Pansan, d. o. o.
Ljubljana 2013
272 strani
ISBN
978-961-90693-4-9

Četrty ponatis knjige dokazuje, da med čebelarji vlada veliko zanimanje zanjo. Pokojni avtor je bil gotovo naš najboljši pozna-

valec kranjske čebele in z njo povezane genetike. Poleg tega je bil tudi izjemen praktik, ki je redno potrjeval svoje znanstvene dosežke, ugotovitve pa objavjal v številnih strokovnih in znanstvenih glasilih ter knjigah. Imel pa je še eno lastnost, ki jo v novejši čebelarski literaturi vse bolj pogrešamo: njegovo pisanje je nazorno, razumljivo tudi manj veščemu bralcu.

Ker marsikateri bralec najbrž še ne pozna prejšnjih izdaj te knjige, je prav, da na hitro preletimo, kaj vse najdemo v njej. V knjigi je najprej temeljito predstavljena matica, tako njena vloga v čebelji družini kot tudi njena biologija in parjenje. Podana so tudi navodila za vzrejo matic, poleg tega pa še številne informacije o najpreprostejšem načinu njihove vzreje, o vzreji v velikem obsegu in vzrejnih metodah, uporabi matičnikov in različnih plemenilnikov, podani so načrt za vzrejo matic v obliki vzrejnega koledarja, navodila za zamenjavo in dodajanje matic, njihovo shranjevanje in pošiljanje, govor je tudi o boleznih in napakah matic. Obširno so obdelani selekcija

čebel, njihova genetika in ocenjevanje ter nadzor nad parjenjem matic. Končno avtor zelo nazorno opiše izboljševanje lastnosti čebel, podaja številne napotke za njihovo zlahtnjenje ter predstavi različne načine odbire in parjenja. Veliko zvemo tudi o vzreji trotoev, ki jim kot nosilcem dednih lastnosti na splošno namenjamo premalo pozornosti.

Obsežen je tako seznam literature, ki jo je avtor uporabil pri pisanju knjige, kot tudi njegove osebne. Knjigi so dodana zanimiva razglabljanja o kranjski čebeli, kronološko so podani najpomembnejši dogodki v naši čebelarski zgodovini, seznanimo pa se lahko tudi s podrobnejšo avtorjevo biografijo.

Knjiga *Vzrejajmo boljše čebele* dandanes postaja vse bolj aktualna, saj se vse bolj zavedamo pomembnosti lastne vzreje matic in ohranjanja čebeljih družin v svojem čebelnjaku, ker so krajevnega izvora. S tem se izognemo nevarnosti, da bi kupili matice, ki so slabše prilagojene okolju, v katerem čebelarimo. Pred nami je torej knjiga, ki ne sme manjkati na knjižni polici nobenega čebelarja. ■

Janez Gregori

Nakup Riharjevih knjig

Čebelarska zveza Slovenije sporoča, da je poleg drugih Riharjevih knjig (*Varoja čebel*, *Mana iglavcev*, *Čebelarjenje v nakladnem panju*) mogoče v tajništvo ČZS (tel.: 01/729 61 00 ali e-naslov: barbara.dimc@czs.si) kupiti tudi knjigo *Vzrejajmo boljše čebele*. Cena enega izvoda je 19,80 EUR, stroške pošiljanja plača kupec.

Čebelarjeva opravila v maju

Franc Podrižnik – Kokarje, franjo.podriznik@gmail.com

Letošnja zima se nikakor ni hotela posloviti. Po vseh tegobah minulega leta smo doživeli še hladen začetek pomladi, tako da čebele v osrednjih delih Slovenije niso mogle nabirati pelodne paše na vrbi ivi. Razvoj družin zaostaja. Vendar narava igra svojo igro, zato se pustimo presenetiti. Prejšnji mesec sem navedel medicinske paše, ki se po navadi pojavijo proti koncu aprila. Maja se jim pridruži še nežen vonj po nektarju iz akacijevih sestojev na Primorskem in obeta, da bo postopno napojil tudi ravninska območja vzhodne Slovenije in druge dele domovanja akacije. Kaj pa mana? Letos bomo lahko preverili veljavnost reka: »Gozd bo toliko dni medil, kolikor ga je sneg pokril.« Če to velja, potem se obeta dobra manova letina. Seveda, če nam je uspelo ohraniti čebelje družine in jih pravočasno pripraviti za paše.

Čebele hitijo urejati svoje domovanje, porušeno ob **prejšnjem posegu. Njihov cilj je pravočasna zagotovitev razmer za uspešno delitev družine in nadaljevanje vrste. Dosežen razvojni vrh, presežene prostorske zmogljivosti, seveda ob zadostnih medenih in pelodnih zalogah, ki se za zdaj občutno ne povečujejo, je stanje, ki nakazuje na primernost tega trenutka.** To se zgodi, ko družina preseže število 500 čebel na liter prostornine panja. Ko je obseg pokrite zalege večji od nepokrite, vsak nadaljnji izležen sat čebel občutno poslabša prehodnost plodiščnih ulic in skokovito poveča krmilno moč. Njihove žleze so sposobne nakrmiti nekajkrat več mladega zaroda, kot ga matica zaleže v celice, ki so jih z izleganjem sprostile. Čebele krmilke postajajo nezaposlene, ob pomanjkanju prostora za gradnjo pa to velja tudi za čebele gradilke. Na to nas ob pregledu opozarjajo grozdi mladih čebel, ki se nabirajo na robovih plodiščnega satja in se osipajo na tla. V družini je vse več trotoev. Ob slabi paši ali slabem vremenu panj dodatno utesnijo še pašne

Ujet roj

čebele. Panjske dejavnosti se manjšajo, temperatura v njem pa se zvišuje. Prenatrpane ulice preprečijo gibanje matic in njenim spremljevalkam, to pa omeji navzočnost maticinih feromonov v panju in spodbudi graditev okroglih maticinih nastavkov. Zaradi pomanjkanja čebeljih celic jih matica zaleže, pojavi se rojilno razpoloženje. Delovna vnema preneha, vse je usmerjeno v vzrejo čim kakovostnejših matic. Ko čebele prenehajo hraniti matico, da bo sposobna izleta z rojem, ta preneha zalegati. Takšno stanje lahko prekine samo obilna pašna ali čebelar.

Nastavljena medišča z vstavljenimi sati in satnicami sprostijo prostor, ob paši pa zagotavljajo zaposlitev in razvoj družin ter tudi med. Dogajanje v panjih preverjam vsak teden in sproti odpravljam možnosti za rojilno razpoloženje. Ker pred skorajšnjimi pašami ne želim zmanjševati številčnosti družin, je najbolje, če iztočim del medišča. Očistim čebelnjak, pribor, posodo in točilo. Iz medišč odvezam dozorel med. Med iz nektarja mora biti vsaj na dveh tretjinah površine sata pokrit z voščenimi pokrovcji, pri stresanju v vodoravnem položaju pa iz sata ne sme preveč kapljati. Navadno je med bolj zrel ob stenah medišča, zato na vsaki strani iztočim dva do tri sate. Satje iz sredine medišča, ki ga ne točim, razmaknem k steni, na izpraznjeno mesto pa vrnem iztočenega ter satnico ali dve, če kaže na nadaljevanje paše. Če točenje še ni mogoče, medene in pelodne zaloge odmaknem iz plodišča oziroma čim dlje od zalege. Za zaposlitev, zračnost in širjenje gnezda vstavim vanj satnico in izdelan sat ali delno zgrajen deviški sat iz medišča. Medišča in plodišča so že toliko napolnjena, da predvsem v AŽ-panjih satov nimam kam premeščati, zato odvezete medene in pelodne zaloge

Sat, primeren za točenje.

dodam slabše razvitim družinam. V večetažnih plodiščih je več možnosti. Družine v nizkonakladnih panjih so zdaj v treh nakladah plodišča, nastavljena je tudi mediščna naklada. Če paša traja dalj časa, zmanjka prostora za razdelitev medicīne po satju, zato pod mediščno naklado vstavim še drugo mediščno naklado. Ta ukrep zmanjša vnos medicīne ob gnezdo in zaposli čebele gradilke. Izrezana trotovina v plodišču pa je protirojilni in biodinamični ukrep proti varojam. Če je paša slaba, poskrbim za zračnost plodišča in prenos medu znotraj njega. Vse, kar je dozorelo (hrana in pokrita zalega), gre v spodnji del. V trietažnih panjih premestim sate, v nakladnih pa zamenjam naklade. Če ocenim, da je plodišče močne družine pretesno, vstavim med drugo in tretjo naklado medklado, v brezpašju brez satnic. Med pašo je sicer bolje, da je matica omejena z zaleganjem, ker vsak sat zalege porabi približno sat medu. Z opisanimi posegi skušam pridobiti čas, ko bodo mlade družinice z novimi maticami iz selekcijske vzreje pripravljene za zamenjavo starih matic.

Energija čebelje družine, ki preide v rojilno razpoloženje, je usmerjena v optimalno nego in oskrbo rojevih matičnikov, zato je preprosta vzreja matic za domače potrebe najprimernejša iz njih. Na podlagi selekcije, s poudarkom na nerojivosti, določim nekaj družin za matičarje in trotarje. Trotarjem konec marca vstavim ob gnezda izdelane trotovske sate, ki sem jih ohranil prav za ta namen (letos sem to storil kar tri tedne pozneje) in ki jih pozneje ne izrezujem. Nasprotno, skušam se znebiti čim več trotov iz slabih družin. Matičarje, iz katerih bom uporabil matičnike, utesnim, jih dodatno krmim in jim ne vstavljam satnic v graditev. Dodajam jim presežke pokrite zalege iz rezervnih panjev. Razvoj čebel krmilk podprem s kakim mednoobnožinskim satom. Matičarje začnem intenzivno spodbujati, ko je trotovina trotarjev pokrita. Ob pojavu matičnikov moram paziti, da družina ne izroji, zato matico z dvema satoma zalege, s praznim satom in z dvema satoma hrane pred pokritjem odstranim v narejenca. V 7-satnem panjiču ga omejim s pregrado na pet satov. Pozneje

ga bom širil. Težava naravne vzreje je različna starost matičnikov. Primernejši je sistem Jenter, pri katerem so matičniki enake starosti in zaščiteni v cevkah. Ko dozori, jih uporabim različno.

Matičarja razdelim v 3- do 5-satne narejence. Dodam sat ali dva pokrite zalege z enim lepim matičnikom ter dva sata s hrano. V oskubljenega matičarja vstavim rezervno družino ali pa mu pustim sat ali dva z enim matičnikom ter ga primerno zožim.

Odvečne dozorele matičnike pazljivo izrežem in vcepim v družine, ki so v rojilnem razpoloženju. Staro matico z odkrito zalego premestim v narejenca ali jo uničim. Družina v pridobitnem panju letos ne bo več rojila in ob paši bo panj napolnila z medom, bo pa zaradi prekinitve zaleganja oslabela, zato jo bo pozneje treba okrepiti z zalego in čebelami iz rezerve.

Ob rednih pregledih družin v manjših panjih (7-, 9-, 10-satnih) iz njih izločim presežke satov pokrite zalege, s tem pa želim zmanjšati razmerje pokrita/nepokrita zalega in zaposliti panjske čebele. Vstavljam jih lahko tudi v zbirnike zalege, ki jim po tednu dni podrem zasilne in vcepim vzrejne matičnike. Za velikost AŽ-satja so zelo prikladni AŽ-nakladni sistemi, saj v panjski stavbi čebelnjaka ne omejujejo razpoložljive zmogljivosti. Pred dodajanjem vzrejnih matičnikov jih poljubno pregradim. V nakladi, postavljeni na podnico s tremi žreli, dobim tri prašilčke s tremi sati v vsakem.

Matičnike lahko premestim tudi v matičnice. Z izleženimi maticami v matičnicah in preostalo zalego ter s čebelami lahko iz matičarja naredim 5-satne narejence. Pozor! Matica potrebuje hrano takoj, ko se izleže!

Matičniki, stari od 10–12 dni, so v zelo občutljivi fazi razvoja in jih ni dobro stresati. Ob dodajanju drugim čebelam jih je treba zaščititi. Narejence okrepim z mladimi čebelami z gradilnih satov. Več jih dosujem tistim, ki jih ne odpeljem na drugo stojišče. Proti večeru jim odprem žrela. Za potencialno družinico je to velik stres, zato je nujno redno oskrbovanje s sladkorno raztopino v razmerju 1 : 1. Ob zač-

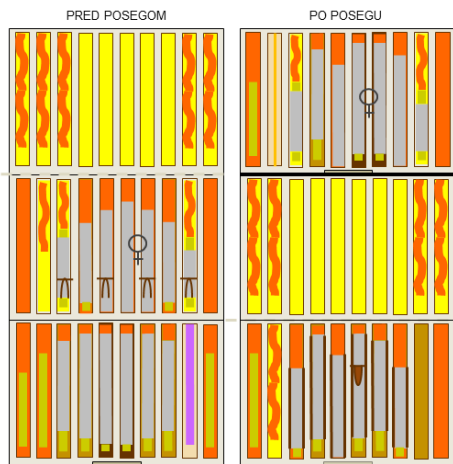
Med pregledom matico ulovim v cev za označevanje.

S čebelami z gradilnika okrepim narejenca.

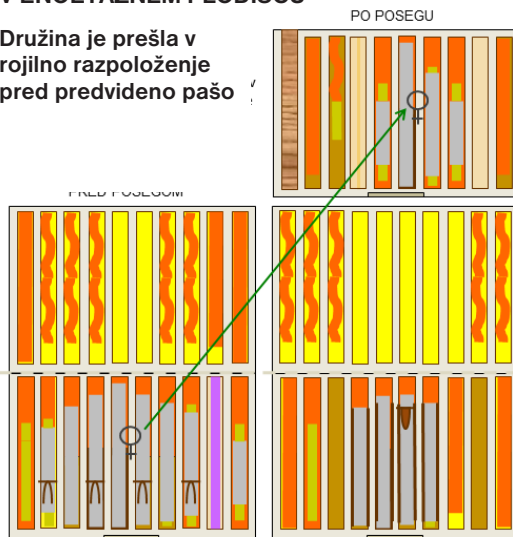

VMESNI NAREJENEC S HKRATNO OBNOVO MATICE

PREPREČITEV IZROJENJA DRUŽINE V ENOETAŽNEM PLODIŠČU

Družina je prešla v rojilno razpoloženje pred predvideno pašo

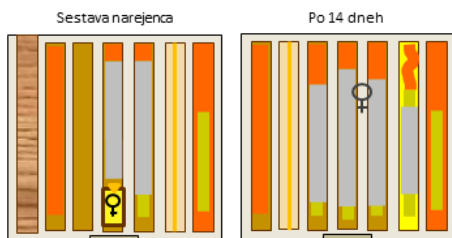

- Staro matico s čim več odkrite zalege ter hrano zložim v novo naklado, ki jo postavim na vmesni pokrov ali v ločeno tretjo etažo.
- V spodnjo etažo zložim pokrito zalego. Dodam oprášeno matico v matičnici ali vzrejni matičnik.
- Izletne čebele se vrnejo v spodnjo etažo. Če dodam matičnik, se v spodnjem delu panja nabiralkam priključi precejšen del panjskih čebel (juvenilni feromon). Ob dobri paši bo spodnji del panja poln medu. Pozneje oba oddleka združim.
- Primer: razdelitev na začetku maja, združitve konec maja pred glavno pašo.

- Matico z odkrito zalego premestim v rezervni panj, v 3. etažo 3E panja ali v zgornjo naklado nad nakladani panj, ločeno z vmesnim pokrovom z žrelom.
- Po sedmih dneh v osnovni družini podrem matičnike.
- Na zgornji del sata, med pokrito zalego v plodišču osnovnega panja, vcepim zrel vzrejni matičnik (zaščiten v cevki ali foliji). Lahko pustim najlepši matičnik iz osnovne družine ali vstavim oplojeno matico v matičnici.
- Večetažni panj pred naslednjo pašo združim.

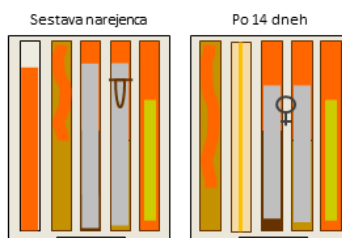
NAREJENEC Z OPRAŠENO MATICO

Sestava v 7-satnem panju: oprášena matica v matičnici (odprtina je zadelana s testom), dva sata pokrite zalege in dodane čebele. Ob zalegi sat in satnica, na straneh dva sata hrane. Omejen za en sat z desko. Krmim.

Po 14 dneh preverim sprejem in zaleganje, izločim omejitelno desko in dodam satnico.

NAREJENEC Z DOZORELIM MATIČNIKOM

Sestava: sat s svojim ali z vcepljenim matičnikom, še en sat čebel in sat ali dva hrane. Krmiljenje je najučinkovitejše v satnem pitalniku ali kapilarno nad gnezdom.

Po 14 dneh preverim zaleganje, izločim omejitelno desko ali satni pitalnik in dodam satnico.

Sat z lepim matičnikom uporabim v narejencu.

etku zaleganja nove matice v družinah ni pokrite zalege. To je priložnost za obračun z varojami na suhih čebelah, ki jih je že tako doletela prekinitev v razvoju. Zatiram jih po navodilih veterinarjev. Ko je pokrita prva zalega, lahko ocenim kakovost mladih matic in jih vstavim v gospodarske družine – same ali skupaj z zalego. Bistvo domače selekcijske vzreje je zgodnja menjava matic z mlajšimi, ki dosegajo želeno kakovost. V gospodarskih družinah tako letos z izjemo morebitnega točenja ne bom imel večjega dela.

Pri pregledih gospodarskih družin opazim nekaj dni stare matičnike. Najzanesljivejši ukrep je odstranitev matice, ki je pripravljena na rojenje. Skupaj z nepokrito zalego naredim v 7- do 9-satnem panju rezervno družino. Če je bila matica v prvotni družini selekcijsko dobra in je te lastnosti ohranila tudi po preselitvi v nov panjič, družinico označim kot potencialno za nadaljnjo vzrejo. Po dobri prezimitvi bo ob primernem razvoju prihodnjo pomlad morda primerna za matičarja ali za rezervno družino. V brezmatično gospodarsko družino vstavim rezervno družinico (najbolje z mlado matico), mlado oprášeno matico ali vzrejni matičnik. Sprejem družinice je boljši, če čebele brezmatične družine s satja znova otresem v panj prek osipalne deske, še prej pa vanj zložim novo družinico.

Vmesni narejenc s hkratno obnovo matice (obstaja več različic) je najbolj uporaben v nakladnem in trietažnem panju. Matico s 4–5 sati in čim več nepokrite zalege ter hrano zložim v novo naklado ali v ločeno tretjo etažo. V prvotno plodišče, k pokriti zalegi, vstavim mlado oprášeno matico v matičnici ali zaščiten vzrejni matičnik. Nanj nastavim medišče. Naklada s staro matico gre povsem na vrh, nad ločilni pokrov z izletnim žrelom. Zgornja družina bo podrla matičnike, ker bo ostala brez pašnih čebel, saj se

bodo te vrnilo v spodnji del panja, ki bo s tem ohranilo svojo nabiralno moč. Če dodam matičnik v spodnji del panja, se čebelah nabiralkam pridruži precejšen del panjskih čebel (juvenilni feromon). Ob dobri paši bo spodnji del panja poln medu. Pozneje oba oddelka združim. Prevlada mlada matica, družina pa bo pripravljena na naslednjo pašo.

Močno družino lahko načrtno razdelim tik pred rojilnim razpoloženjem. V tem primeru lahko ostane matica na svojem mestu, v zgornjo naklado nad vmesnim pokrovom pa dodam mlado oprášeno matico ali dozorel matičnik. Razdelitev družine na dvomatično in vnovična združitve pred pašo (najmanj po šestih tednih) ponuja izjemne možnosti, saj lahko taka družina ob dobri paši veliko prinese. Moči primerna je seveda tudi poraba.

Obstaja veliko preprostejših in zahtevnejših načinov za ukrepanje ob pojavu rojilnega razpoloženja. Izjemoma, predvsem kadar mi primanjkuje časa, se lotim tudi podiranja matičnikov in obračanja satja v vertikalni smeri. Vsi delitveni ukrepi omogočajo prehod na suhe čebele (ne dodam matice, potrgam zasilne matičnike), pri katerih je najlažje zatreto varoje. V zvezi s tem vam predlagam ogled Zbornika ApiSlovenija 2013, koristne povezave na spletnih straneh ČZS, SČ 2006, št. 5, in knjige Slovensko čebelarstvo v tretje tisočletje. Temelj ukrepov proti rojenju je izločiti enega od pogojev za ta pojav, hkrati pa zamenjati matico, okrepiti družino in obnoviti satje ...

Kljub trudu pa lahko roj odleti na bližnjo vejo. Če ga ne ujame, ostanem brez medu in čebel. Ujet bo večkratno povrnil med, ki ga je odnesel iz panja, zgradil pa bo tudi novo domovanje na deviškem satju. Pri ogrebanju moramo zaradi višine največjo skrb nameniti varnosti. Praktičen pripomoček za ogrebanje je plastično vedro na dolgem drogu. Sicer pa se sam, primerno zaščiten, povzpnem po zanesljivih lestvi. Roj poškoprim z vodno bregalko, da nekoliko otrpne, nato ga močno stresem v vedro in ometem še preostanek čebel. Da je matica v vedru, mi povedo čebele, ki se prašijo (Nasonov feromon) z glavo obrnjene v vedro. Roj otresem v zabojček za ometence ter ga prenesem v hladen in temen prostor. Pod zabojček vstavim papir za preverjanje odpada in v roju zatiram varoje. Po dveh dneh ga vstavim na satnice v panju primerne velikosti. Za graditev satja roj potrebuje nepretrgan dotok hrane, zato ga krmim, če v naravi ni odlične pašne. Dokler intenzivno gradi, mu dodajam satnice in ga širim. ■

inž. JOŽE KUNSTELJ, s. p., ZAVRTI 41 - 1234 MENGEŠ,
telefon: 01 723 70 27, GSM: 031 893 276, e-pošta: jmkunstelj@volja.net

Izdelujemo: 3-, 4- in 5-satna točila, plastična in INOX. Ponujamo motorje za točila, plastične ventile in posode za med s prostornino 50, 70, 100 litrov. UGODNO!

MIHA KUNSTELJ, s. p.
ZAVRTI 41 - 1234 MENGEŠ, telefon: 01 723 80 27,
GSM: 031 352 797, e-pošta: jm-kunstelj@volja.net
Izdelujemo: KLOBUKE, KAPE (mreža je odporna proti vročini),
ROKAVICE, JOPIČE, KOMBINEZONE ipd.

Huda gniloba čebelje zalege

Suzana Skerbiš*, suzana.skerbis@vf.uni-lj.si

Maj je mesec, ko narava zacveti v vsem svojem razkošju in ko čebelarje družine dosežejo vrhunec razvoja. Čebele pridno nabirajo medicino in cvetni prah.

V obdobju, ko čebele v panju prinašajo medicino in cvetni prah, ne smemo uporabljati nikakršnih sredstev za zatiranje varoj, da z njimi ne bi onesnažili satja in da se ostanki teh sredstev ne bi pojavili v medu. Število varoj v čebeljih družinah obvladujemo z apitehnoškimi ukrepi, kot so različni načini prekinjanja zaleganja matice (delanje narejencev, roji, omejitve matic pri zaleganju na sate, ki jih odstranimo iz gospodarskih družin), izrezovanje trotovine in lovilni sati. Z oskrbo čebel s hrano in pitno vodo skrbimo za dobro kondicijo čebeljih družin, s tem pa krepimo tudi njihovo imunsko sposobnost.

Huda gniloba čebelje zalege (HGČZ) je zelo kužna in trdovratna bolezen pokrite čebelje zalege, ki jo povzroča bakterija *Paenibacillus larvae*. Bakterija se v neugodnih razmerah spremeni v zelo odporno sporo, ki ohrani kužnost več desetletij. Pri tej bolezni okužene ličinke v pokriti zalegi odmirajo in gnijejo, zato čebelja družina najprej postopno, pozneje pa hitro slabi in nazadnje propade. Spore povzročitelja so zelo odporne tako proti nizkim in visokim temperaturam kot tudi proti sončni svetlobi, izsušitvi in normalnim razkužilom.

Bolezen se širi s sporami, ki se v ličinke prenesejo s hrano ali z varojami. Čebele se z njimi okužijo pri opravlilih v panju (čiščenje celic, odkrivanje in odstranjevanje odmrlih ličink in bub), z ropanjem v sosednjih družinah ali s stikanjem po smetiščih in zapuščenih čebelnjakih. Spore raznašamo z vsemi predmeti, ki pridejo v stik s kužnim materialom, raznašajo pa jih tudi živali in ljudje. Med čebeljimi družinami v čebelnjaku spore raznašajo čebelarji sami z združevanjem okuženih družin, premeščan-

jem okuženega satovja, hranjenjem čebeljih družin z okuženim medom, cvetnim prahom in s čebelariskim orodjem. Bolezen se prenaša tudi s prodajo ali prevozom bolnih družin na pašo. Za bolezen so najbolj dovzetne ličinke v fazi jemanja hrane (za ličinko, staro do 24 ur, je za okužbo potrebnih samo 10 spor, za ličinko, starejšo od dveh dni, pa je potrebnih milijon spor.) Klinična znamenja HGČZ so presledkasta zalega ter vrtni celični pokrovci s temnejšimi lisami, ki so naluknjani in nagrizeni od čebel. Okužene ličinke se spremenijo v rjavkasto vlečljivo maso. Če v tako celico vtaknemo zobotrebec, se vleče v dolge nitke kot lepilo. Zaradi izhlapevanja vlage se odmrta ličinka izsuši in prilepi na spodnjo steno celice, tako da daje videz prazne celice. Če v to celico kanemo kapljico vode in počakamo nekaj trenutkov, se bo ličinka vlekla v dolge nitke. HGČZ je bolezen, ki jo zatiramo po zakonu, zato moramo vsak sum prijaviti pristojni veterinarski službi, da bo klinično pregledala vse čebelje družine na stojišču ter odvzela vzorce za laboratorijsko preiskavo in potrditev povzročitelja iz sumljivih družin, čebelarju pa s pisnim navodilom odredila ukrepe, ki jih mora za preprečevanje širjenja bolezni izvajati do izdaje odločbe uradnega veterinarja. Če nismo prepričani o tem, za katero bolezen gre pri naših čebelah, do prihoda veterinarja ravnajmo tako, kot da gre za HGČZ: sumljive družine oskrbujemo zadnje, orodje pa po uporabi razkužimo.

Pred vsakim premikom čebel na drugo lokacijo (paša, prodaja, nove družine ...) si pravočasno zagotovimo potrdilo VF NVI Promet s čebelami, ki ga dobimo pri pristojnem veterinarju VF NVI. Potrdilo velja največ sedem dni, ob morebitnem sumu kužne bolezni HGČZ pa lahko veterinar VF NVI veljavnost potrdila tudi prekličje.

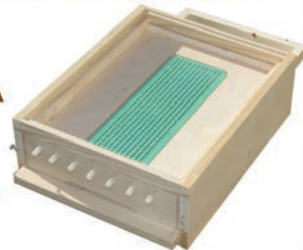
Sum zastupitve čebel s pesticidi prijavimo na št. 112, in to ne glede na uro ali dan v tednu. ■

* dr. vet. med., VF NVI, enota Nova Gorica-Sežana

NAKLADNI PANJ Z IZDELANIMI DETAJLI

Luka Demšar s.p.
Javorje 28
4223 Poljane
tel.: 041 657177
e-mail: l.demsar@gmail.com

- VEČNAMENSKA VISOKA PODNICA
- NAKLADE LR 1/1, LR 2/3, AŽ
- NOTRANJI SMUKALNIK ZA C.P.
- OKVIRČKI LR 1/1, LR 2/3, AŽ
- ZABOJI ZA PRENOS OMETENCEV
- NAKLADE ZA PRAŠENJE MATIC

Strokovna ekskurzija ČD »Peter Dajnko« Gornja Radgona

Strokovne ekskurzije našega društva se je udeležilo 40 čebelarjev in ljubiteljev čebelarstva. Na Madžarskem smo se ustavili v Monoštru ter si ogledali mesto in cerkev. Iz Monoštra smo se odpeljali v Pöllau bei Gleisdorf v Avstriji ter se ustavili pri g. Josefu Ulzu, ki čebelarji z 200 nakladnimi panji, nameščenimi na stojščih v različnih avstrijskih regijah. V njegovem čebelarstvu je zaposlena celotna družina, poleg g. Josefa še njegova žena Elizabeta, ki je Slovenka, doma iz Selišč pri Sv. Juriju ob Ščavnici, sin Wolfgang in hči Daniela. Sin Wolfgang sodi v tretjo generacijo čebelarjev v družini Ulz in se že pripravlja na prevzem čebelarstva. Z dobro organizacijo in posodobitvijo proizvodnje medu jim je uspelo letni donos povečati s 25 kg na 60 kg na panj. G. Josef nam je prikazal celoten potek čebelarjenja v nakladnih panjih med letom ter najnovejšo, le nekaj mesecev staro točilnico in polnilnico medu. Ker je bil g. Ulz do nedavne upokojitve tudi predsednik avstrijske čebelarstva zveze in ravnatelj čebelarstva šole v

Foto: Igor Litrop

Gradcu, smo iz prve roke dobili informacije o čebelarstvu in stanju čebelarstva v Avstriji. To je v zadnjih letih zelo napredovalo, še zlasti v primerjavi s Slovenijo, v kateri smo kar nekoliko zaspali na lovorikah, poleg tega pa se še vedno trdno oklepamo tradicije. Po obisku g. Ulza smo se odpeljali v Riegersburg in si ogledali tamkajšnji grad, v Hof bei Stradnu smo obiskali muzej Bulldogwirta ter si ogledali stvari, ki so jih nekdaj uporabljali tudi naši predniki, našo strokovno ekskurzijo pa smo ob popoldanski malici sklenili v Ratschendorfur.

Igor Litrop

Izdelava mini prevoznih in stacionarnih čebelnjakov

ZC-TEHNIK

Anton Ciglič s.p.
 zvone.c@siol.net; www.čebelnjaki.si
 Tel.: +386 31 681 589

MIZARSTVO KRŽE

1936

Prašilčki (5s, 7s), AŽ-panji (9s, 10s, 11s, 12s), AŽ-Kozinc 11+3, trietažni AŽ (9s, 10s), lipovi satniki, pitalniki Francič, distančni vložki

Po želji izdelamo tudi druge vrste panjev. Panji so iz masivnega smrekovega lesa, rogljičeni (cinkani). Blago vam lahko pošljemo po hitri pošti.

Iдриjska 10, 1360 Vrhnika
 Telefon/faks: 01/ 755-13-17
 GSM: 041 420 200
 E-pošta: spelakrze@yahoo.com

Z veljavno čebelarstvo izkaznico priznamo 4% popust pri nakupu v vrednosti več kot 42 EUR.

Spomin na dr. Filipa Terča

Že na mednarodnem kongresu apiterapije, ki je od 24. do 29. marca 2006 potekal v Passauu, je bil sprejet sklep, da je 30. marec je svetovni dan apiterapije.

Dr. Filip Terč se je rodil 30. marca 1844 na Češkem, diplomiral je na Dunaju. V Maribor se je preselil leta 1876. Ob zdravniški službi je bil tudi dober čebelarski strokovnjak in narodni buditelj. Dve leti po prihodu v Maribor je postal predsednik štarskega čebelarskega društva. Umril je leta 1917. Pokopan je na pobeškem pokopališču v Mariboru.

Spomin nanj smo počastili v soboto, 30. marca 2013. Slovesnosti smo se udeležili tako čebelarji s praporom kot tudi zdravniki, med drugimi pa tudi novi župan dr. Andrej Fištravec. Slavnostni govornik je bil doc. dr. Gregor Pivec, ki je tudi avtor nedavno izdane monografije o dr. Filipu Terču. Poudaril je

predvsem pomembnost njegovega dela, čeprav ga stroka takratnega časa ni niti razumela niti sprejela.

Spoznanje, da uradna medicina podpira in uveljavlja delo pionirja moderne apiterapije zbuja upanje v dobro sodelovanje s čebelarji. *Karl Vogrnič*

Foto: Karel Vogrnič

Mogoče pa bo!

Ker je bila lanska medena bera izjemno slaba, nam bo še leta ostala v spominu. Ker pa »upanje umre zadnje«, se čebelarji nadajamo, da bo letošnja vendarle boljša. Nekateri znaki nas navdajajo z optimizmom, saj slabše od lani res ne more biti. Ko smo v adventu postavljali božično drevo, ki smo ga dobili na zazidljivi parceli na koncu Logatca proti Lazam, smo nekaj smrekovih vejic dali v vazo in jo za okras postavili na mizo. Nanje potem nekaj časa nismo bili pozorni, našo pozornost pa so znova pritegnile, ko so na koncih vejic začeli odganjati mladi svetlozeleni poganjki. Po novem letu pa smo opazili nekaj,

Foto: Marjan Papež

kar nas je vse razveselilo in bo verjetno tudi vas. V pazduhi vejice se je razvil veliki smrekov kapar. In če se je na tej vejici, se bo, upajmo, tudi na drugih. Naj medi!

Marjan Papež

Wachsverarbeitung | Imkereartikel
 Deutsch Haseldorf 75 | A-8493 Klösch, Avstrija
 Tel. & faks: +43 (0) 3475 / 2270
 info@wachs-hoedl.at | www.wachs-hoedl.at

Delovni čas
 Ponedeljek-petek
 8:00-12:00 13:00-18:00
 Sobota 8:00-12:00

Jezik za sporazumevanje: nemščina
 Naše satnice lahko kupite tudi v podjetju
 Logar trade d.o.o. iz Šenčurja
 Jana posredovanje, zastopanje, Maribor

Kako nas najdete:

Imejte svoj vosek pod nadzorom!
Satnice iz lastnega voska so spet aktualne.

- Imate možnost prisostvovati predelavi vaših starih satnic oz. predelavi vašega voska!
 Obvezna je predhodna telefonska najava!
- Najmanjša količina obdelave je 20kg surovega voska, oz. 50kg starih satnic.
- Garantiramo razkuževanje s paro.
 Zelo ugodno razmerja kvaliteta-kakovost.
- Po željo izdelujemo vsako debelino in dimenzijo satnic.
- Obdelava voska možna skozi celo leto.

durch die Austria Bio
 Garantie kontrollierter Betrieb

ApiSlovenija 2013 v znamenju praznovanja 140. obletnice

Celjsko sejmišče je v začetku pomladi že tradicionalno gostitelj domačih in tujih čebelarjev. V soboto in nedeljo, 16. in 17. marca 2013, sta Čebelarstva zveza Slovenije, Javna svetovalna služba v čebelarstvu, in družba Celjski sejem, d. d., pripravila že 36. državni čebelarški posvet in mednarodno prodajno razstavo ApiSlovenija 2013.

ApiSlovenijo je letos zaznamovalo praznovanje 140. obletnice organiziranega čebelarstva na Slovenskem. Ob tej priložnosti je ga. Breda Obrez Preškar v zahvalo za dolgoletno sodelovanje s ČZS predsedniku g. Boštjanu Noču podelila najvišje sejemsko priznanje. Slavnostni govornik o prehojeni in včasih strmi poti slovenskega čebelarstva je bil g. Franc Šivic (njegov govor smo objavili v SČ, št. 4/2013, str. 120). Slovesnosti pa seveda ne bi bilo brez praporščakov ter visokih gostov iz domovine in tujine. Slovenskim čebelarjem so čestitke izrekli župan Celja Bojan Šrot, predstavniki ČZ Republike srsbske, ČZ Črne gore ter evropski poslanec in nekdanji predsednik ČZS g. Lojze Peterle.

Prvič se je čebelarkega sejma v Celju udeležil tudi predsednik Republike Slovenije. Borut Pahor je v nagovoru čebelarjem povedal, da praznovanje tako visoke obletnice že samo zase govori o ugledni tradiciji slovenskega čebelarstva in njegovi zasidranosti v slovenski prostor. Sam želi podpreti čebelarstvo pri spopadanju z vsemi izzivi, ki nas pestijo, ter pri ohranjanju čebel, saj ne gre samo za pridelavo čebeljih pridelkov, ampak za ohranitev genskega vira. Pri tem imajo pomembno vlogo čebelarji, kajti njihov glas je glas človeške vesti in prihodnosti. Čebelarjem se je zahvalil za prizadevnost, vztrajnost in ambicioznost ter jim poetično zaželel, da bi jim cvele medene poti. Ob tem je predsednik Pahor še predlagal, da bi se v kratkem sešli njegovi sodelavci, kmetijski minister in predsednik parlamentarnega odbora za kmetijstvo ter se skupaj posvetovali o prihodnosti te panoge pri nas.

Osrednja tema sobotnega dne 36. državnega čebelarkega posveta je bila višja kakovost in pridelava varnih čebeljih pridelkov, strokovna tema v nedeljo

Foto: MB

Foto: MB

Preglednica: Sejemski statistika 2007–2013

Leto	Št. razstavljalcev	Države	Št. obiskovalcev (čebelarji)	Neto površina m ²
2007	47 (41 + 6 inovatorjev)	Slovenija, Hrvaška, Madžarska, Avstrija	3024	717
2008	42 (35 + 7 inovatorjev)	Slovenija, Hrvaška, Madžarska, Avstrija, Francija, Slovaška	2891	727
2009	44 (39 + 5 inovatorjev)	Slovenija, Hrvaška, Avstrija, Francija, Nemčija	3085	717
2010	45 (40 + 5 inovatorjev)	Slovenija, Hrvaška, Avstrija, Francija, Srbija	3405 + krožkarji	812
2011	51 (41 + 10 inovatorjev)	Slovenija, Hrvaška, Avstrija, Srbija, Poljska	3821 + krožkarji	819
2012	56 (47 + 9 inovatorjev)	Slovenija, Hrvaška, Madžarska, Avstrija, Francija, Srbija, Poljska	4167 + krožkarji	950
2013	67 (61 + 6 inovatorjev)	Slovenija, Hrvaška, Madžarska, Avstrija, Francija, Srbija, Poljska, Bosna in Hercegovina, Grčija, Velika Britanija	4521 + krožkarji	1083

Zahvala predsednika ČZS

Spoštovani! Za nami je praznovanje 140. obletnice organiziranega čebelarjenja, ki smo jo zaznamovali v okviru 36. ApiSlovenije v Celju. V svojem imenu in v imenu vodstva ČZS se vsem sodelujočim iskreno zahvaljujem za njihov prispevek k temu dogodku. Posebna zahvala gre vsem visokim domačim in tujim gostom, vodstvu Celjskega sejma, praporščakom, vodstvom društev in zvez ter seveda vsem zaposlenim na ČZS. Posebna zahvala gre tudi Vam, čebelarke in čebelarji, saj ste z množičnim obiskom pokazali, kaj Vam pomeni naša skupna organizacija in kaj pomeni ApiSlovenija za nas čebelarje. Skupaj smo še enkrat dokazali, da znamo in zmoremo. Hvala Vam!
Boštjan Noč, predsednik ČZS

Foto: MB

pa je bila dobra čebelarska praksa. Letošnje ApiSlovenije se je udeležilo rekordno število razstavljalcev in obiskovalcev, to pa nam lepo prikaže tudi preglednica sejemske statistike.

Več o strokovnem delu ApiSlovenija 2013 bomo poročali v prihodnji številki SČ. V nadaljevanju objavljamo vtise sodelujočih in udeležencev ApiSlovenije 2013:

Franc Šmerc, podpredsednik ČZS

Letošnje Celje je bilo spet v znamenju presežnikov. Sam bi poleg drugega pohvalil tudi strokovni del, še posebej Zbornik, ki je pravi priročnik za čebelarje vseh generacij. Publikacija je na zelo visoki ravni. Zato čestitam vsem, tako avtorjem kot tudi uredništvu.

Tone Žakelj, član uredniškega odbora SČ

Vsakoletno spomladansko strokovno in sejmsko srečanje slovenskih čebelarjev v Celju je že zdavnaj dokazalo svojo utemeljenost. Če bi ne bilo smiselno ali če bi bilo organizirano le »na silo«, letos ne bi doživelo že 36. ponovitve. Pa ne gre le za ponavljanje! Gre za prireditev, ki je vsako leto bogatejša po strokovni vsebini, po sejmski ponudbi in – seveda – tudi po povpraševanju, torej po obisku. Z vsem tem si je pridobila ugled, ki ga ne morejo ignorirati ne državna kmetijska, ne okoljska, ne gospodarska in ne siceršnja politika. Srečanje zato spodbuja strokovni napredek slovenskega čebelarstva, hkrati pa mu zagotavlja vse večjo družbeno podporo in priznanje splošne pomembnosti. S svojimi karakteristikami ni moglo ostati neopaženo niti v sosednjih niti v bolj oddaljenih državah, tako da vse bolj

postaja tudi mednarodna prireditev. Čebelarjem daje na enem mestu vpogled v klasično opremo in novosti – in načelno jim je vse na voljo tudi za takojšnji nakup. Organizatorju – ČZS – in prireditelju – Celjskemu sejmu – želim, da bi znala in zmogla ohraniti pomen in kakovost prireditve, ki jo ogroža predvsem prostorska utesnjenost.

Helena Jurše Rogelj, članica UO ČZS

Praznovanja 140-letnice organiziranega društvenega delovanja čebelarjev v Sloveniji sem se udeležila kot predstavnica RČZ Petra Pavla Glavarja ter kot članica UO ČZS. Praznovanje je mogoče oceniti s številnimi presežniki. Poleg izjemnega obiska, ganljivega hoda številnih praporščakov in ubranih glasov pevcev Moškega pevskega zbora Lek v kulturnem delu dogajanja so me navdušili tudi govori vidnih predstavnikov slovenskega čebelarstva in slovenske politike. V svoje, ravno prav dolge misli in predstavitve so dogodku primerno vključili poglobljena dejstva čebelarske stroke, izkazali globoko spoštovanje do čebelarske kulturne in naravne dediščine ter do vloge organiziranega delovanja. S ponosno slovensko besedo so vtkali v nas nežen, skoraj milosten občutek, da smo del te zgodbe – nekateri že »neskončno« dolgo, drugi kratek čas. V takšnih trenutkih je še posebej prijetno biti ljubitelj narave, ljubitelj čebel, spoštljiv občudovalec naravne in kulturne dediščine Slovenije in Slovencev, biti tako ali drugače del slovenskega kmetijstva, del slovenskega naroda. Hvala vsem vpletenim za lep in doživet praznik slovenskega čebelarstva.

Urniki izdaje zdravil za obvezno poletno zatiranje varoj v letu 2013

Urniki izdaje zdravil je namenjen razdelitvi vseh rezerviranih zdravil za obvezno poletno zatiranje varoj od junija do 15. julija 2013.

Vsi čebelarji, ki so zdravilo za poletno zatiranje varoj rezervirali pri veterinarju NVI VF, bodo tega lahko prevzeli v kraju svojega stalnega prebivališča ali na območju svojega čebelarskega društva oz. na sedežu enote NVI VF na dan, ki je naveden v urniku. NVI VF bo izdajo rezerviranega zdravila zagotovil do 15. julija 2013, po tem datumu pa jih bo izdajal brez rezervacije do porabe zaloga. Na podlagi uredbe jih bo brezplačno mogoče dobiti najpozneje do 14. avgusta 2013.

Vsak čebelar mora ob izdaji zdravila predložiti uradno potrjen Dnevnik veterinarskih posegov, v katerega naj zapiše registrske številke svojih čebelnjakov, število gospodarskih in število rezervnih čebeljih družin na posameznem stojišču ter podatke o ugotovljeni napadenosti družin z varojami. Vsak čebelar mora plačati stroške veterinarske storitve, in sicer 7 EUR za izdajo zdravila in 3 EUR za izdajo veterinarskega recepta.

Nacionalni veterinarski inštitut Veterinarske fakultete Univerze v Ljubljani

Območna enota NVI Maribor - Ptuj, Šentiljska c. 109, 2000 Maribor

Datum	Čas	Kraj
17. 6. 2013	8.00-12.00	Sedež NVI, enota Maribor - Ptuj, Šentiljska cesta 109, Maribor
18. 6. 2013	8.00-11.00	Gastro, Rajšpova ul. 19, Ptuj
18. 6. 2013	11.30-13.00	Pri g. Peršuhu, Ptujška Gora (za ČD Majšperk, Makole)
18. 6. 2013	15.30-16.00	Dom krajanov Kamnica (za ČD Kamnica)
19. 6. 2013	7.00- 9.00	Čebelarški dom ČD Črna, Črna (za ČD Črna, Žerjav)
19. 6. 2013	9.30-10.30	Gostilna Krebs, Mežica
19. 6. 2013	10.00-11.30	Čebelarški dom ČD Prevalje, Prevalje (za ČD Prevalje)
19. 6. 2013	11.30-13.00	Čebelarški dom ČD Prevalje, Prevalje (za ČD Ravne)
19. 6. 2013	13.00-15.00	Čebelarški dom ČD Prevalje, Prevalje (za ČD Kottlje)
24. 6. 2013	8.00-12.00	Sedež NVI, enota Maribor - Ptuj, Šentiljska cesta 109, Maribor
26. 6. 2013	8.00-11.00	Sedež NVI, enota Maribor - Ptuj, Šentiljska cesta 109, Maribor
26. 6. 2013	11.30-13.30	Gostišče Petovar, Lenart (za ČD Lenart, Cerkvenjak, Sv. Jurij)
26. 6. 2013	14.00-15.30	Krajevni urad Zg. Velka

27. 6. 2013	7.00-10.00	Dom upokojeencev, Slovenj Gradec
27. 6. 2013	10.30-11.30	Sejna soba ČD Dravograd, Meža 10, Dravograd
27. 6. 2013	12.00-14.30	Sv. Vid - paviljon ŠD (za ČD Vuzenica, Radlje - dogovor)
28. 6. 2013	7.30-10.00	Gostilna Prosnik, Ormož
28. 6. 2013	10.30-13.00	Petrol Žihar, Moškanjci (za ČD Gorišnica, Cirkulane)
1. 7. 2013	8.00-12.00	Sedež NVI, enota Maribor - Ptuj, Šentiljska cesta 109, Maribor
2. 7. 2013	8.00-10.00	Čebelarški dom ČD Slovenska Bistrica, Slovenska Bistrica (za ČD Slovenska Bistrica, Oplotnica)
2. 7. 2013	10.30-12.00	Čebelarški dom ČD Slivnica, Slivnica (za ČD Slivnica, Rače)
2. 7. 2013	12.30-14.00	OŠ Hoče, Hoče
3. 7. 2013	8.00-10.00	Sedež NVI, enota Maribor - Ptuj, Šentiljska cesta 109, Maribor
od 22. 7. do 15. 8. 2013	vsak ponedeljek 8.00-10.00	Sedež NVI, enota Maribor - Ptuj, Šentiljska cesta 109, Maribor

V čebelarskih društvih, ki so prijavila majhno število rezervacij zdravila, bo razdelitev teh potekala po dogovoru. Kontaktna oseba: mag. Vida Lešnik, dr. vet. med. (02/228 37 38 ali 041/645 792).

Območna enota NVI Celje, Trnoveljska cesta 1, 3000 Celje

Datum	Čas	Kraj
17. 6. 2013	8.00-11.00	Sedež NVI, enota Celje, Trnoveljska cesta 1, Celje (za ČD Celje)
18. 6. 2013	8.30-10.45	Lovski dom, Ljubno ob Savinji
18. 6. 2013	11.30-13.00	Kmetijska zadruga, Luče
19. 6. 2013	8.30-11.30	OŠ F. Kocbeka, podružnična šola, Bočna 53, Gornji Grad
20. 6. 2013	12.00-16.00	TVD Partizan, Mozirje
21. 6. 2013	8.30-12.00	Sedež NVI, enota Celje, Trnoveljska cesta 1, Celje
24. 6. 2013	8.30-12.00	Gasilski dom, Lačja vas 8, Nazarje
26. 6. 2013	9.00-13.00	Krajevna skupnost, Slovenske Konjice
27. 6. 2013	13.00-16.00	Krajevna skupnost, Dom krajanov REKS, Ravne pri Šoštanju, Sedež NVI, enota Celje,
28. 6. 2013	8.00-11.00	Trnoveljska cesta 1, Celje (za ČD Vojnik, Dobrna)

PROGRAM ZATIRANJA VAROJ

29. 6. 2013	8.30–12.00	Dom krajevne skupnosti Šmartno, Šmarska cesta 15a, Velenje
1. 7. 2013	12.00–15.00	Sedež NVI, enota Celje, Trnoveljska cesta 1, Celje
3. 7. 2013	10.30–12.30	Občina Podčetrtek
3. 7. 2013	13.30–16.00	Občina Rogatec
4. 7. 2013	8.30–11.30	ČebelarSKI dom, Hrastnik
5. 7. 2013	8.30–11.00	Gostišče Hoterež, Radeče
5. 7. 2013	12.00–16.00	Pri Francu Šolarju, Strmca 81a, Laško
8. 7. 2013	8.00–10.30	ČebelarSKI dom, Šmarje pri Jelšah
8. 7. 2013	11.00–13.00	Prostori ČD Rogaška Slatina, Kulturni center, Rogaška Slatina
9. 7. 2013	8.00–9.30	Pri J. Palčniku, Ponikva
9. 7. 2013	10.30–12.30	Krajevna skupnost Planina pri Sevnici
10. 7. 2013	8.30–14.00	Gasilski dom, Gorica pri Slivnici (za ČD Gorica pri Slivnici, Šentjur, Dramlje, Blagovna)
11. 7. 2013	8.30–12.00	Anin dom, Prebold (za območje občine Žalec, Braslovče)
12. 7. 2013	8.30–12.00	Anin dom, Prebold (za območje občine Prebold, Polzela, Tabor, Vransko)
15. 7. 2013	8.00–11.00	Sedež NVI, enota Celje, Trnoveljska cesta 1, Celje
od 16. 7. do 15. 8. 2013	vsak ponedeljek od 8.00–10.00	Sedež NVI, enota Celje, Trnoveljska cesta 1, Celje

Uradne ure so od aprila do 14. junija 2013 ob ponedeljkih od 8.00–10.00 ure. Kontaktni osebi: Alenka Jurič, dr. vet. med. (03/428 16 35 ali 041/900 005), in Damjana Grobelšek, dr. vet. med. (01/477 92 26).

Območna enota NVI Nova Gorica - Sežana, Trg 28. avgusta 3, 6210 Sežana

Datum	Čas	Kraj
20. 6. 2013	9.00–12.00	Pisarna NVI, Trg 28. avgusta 3, Sežana
26. 6. 2013	9.00–13.00	ČebelarSKI dom Ilirska Bistrica – Vencinova hiša, Ilirska Bistrica
2. 7. 2013	9.00–12.00	Stanislav Vesel, Ograde 8, Stari trg pri Ložu, Loška dolina
2. 7. 2013	13.00–14.30	Nova vas na Blokah, Bloke
4. 7. 2013	8.00–12.00	Pisarna NVI, upravna stavba AGRARIE, Ulica 15. maja 17 (soba št. 12), Koper

Zdravila bo od 11. junija–14. avgusta 2013 mogoče prevzeti v pisarni NVI, Trg 28. avgusta 3, 6210 Sežana, vendar se morate o tem prej dogovoriti po telefonu, št. 041/645 763. **Rezervacije za zdravila veljajo do 5. julija 2013**, zato jih morajo čebelarji, ki so jih rezervirali, prevzeti do

tega datuma.

Listi v Dnevniku veterinarskih posegov morajo biti oštevilčeni, vpisani morajo biti podatki o opravljenih zatiranjih ter apitehničnih ukrepih. V dnevnik naj čebelar zapiše število gospodarskih in število rezervnih čebeljih družin na posameznih stojščih, število etaž oz. naklad z zalego ter vrsto panjev.

Območna enota NVI Nova Gorica, Pri hrastu 18, 5000 Nova Gorica

Datum	Čas	Kraj
17. 6. 2013	8.00–11.00 in 12.00–15.00	Sedež NVI, enota Nova Gorica, Pri hrastu 18, Nova Gorica (za ČD Nova Gorica)
18. 6. 2013	10.00–13.00	Veterinarska postaja Postojna, Gregorčičev drevored 21, Postojna (ČD Postojna)
18. 6. 2013	14.00–16.00	Izobraževalni center Slovenska vas (ČD Pivka)
19. 6. 2013	13.00–16.00	Prostori ČD Idrija, Idrija (ČD Idrija)
20. 6. 2013	10.00–12.00 in 13.00–16.00	Prostori ČD Tolmin, Čiginj (ČD Tolmin)
21. 6. 2013	8.00–11.00 in 12.00–15.00	Sedež NVI, enota Nova Gorica, Pri hrastu 18, Nova Gorica (ČD Šempeter in Bazara)
26. 6. 2013	10.00–12.00 in 13.00–16.00	Krajevna skupnost Ajdovščina (ČD Ajdovščina)
27. 6. 2013	10.00–12.00	Prostori Društva upokojencev Cerkno (ČD Cerkno)
27. 6. 2013	14.00–16.00	Osnovna šola Bovec (ČD Bovec)
28. 6. 2013	8.00–11.00 in 12.00–15.00	Sedež NVI, enota Nova Gorica, Pri hrastu 18, Nova Gorica (ČD Kanal-Brda)

Uradne ure: ČD Tolmin in ČD Bovec vsako prvo sredo v mesecu od 8.00–10.00 v prostorih ČD Tolmin na Čiginju. ČD Idrija in ČD Cerkno vsako tretjo sredo v mesecu od 8.30–11.00 v prostorih ČD Idrija in Idriji. ČD Postojna in ČD Pivka vsako zadnjo sredo v mesecu od 8.00–10.00 na Veterinarski postaji Postojna. Kontaktna oseba: Ivo Planinc, dr. vet. med. (041/740 805).

Območna enota NVI Ljubljana, Gerbičeva 60, 1000 Ljubljana

Datum	Čas	Kraj
10. 6. 2013	8.00–9.00	Gostilna Ulčar, Ig
10. 6. 2013	10.00–11.00	Tržaška cesta 11, Vrhnika
10. 6. 2013	12.00–13.00	Gostilna Baron, Logatec
10. 6. 2013	14.00–15.00	Dom čebelarjev Polhov Gradec
11. 6. 2013	9.00–11.00	Občinska stavba Škofljica
11. 6. 2013	11.00–12.00	Spodnje blato 20, Grosuplje
11. 6. 2013	13.00–14.00	Gasilski dom Stična

12. 6. 2013	9.00–10.00	Kajakaška 63, Tacen
12. 6. 2013	11.00–12.00	Slovenska cesta 28, Mengeš
12. 6. 2013	13.00–14.00	Gostišče Repnik, Vrhpolje
13. 6. 2013	9.00–10.00	Občinska stavba Dobropolje
13. 6. 2013	11.00–12.00	Dom čebelarjev Ribnica
13. 6. 2013	14.00–15.00	Gostilna Marof, Kočevje
14. 6. 2013	9.00–10.00	Brdo pri Lukovici 8, Lukovica
14. 6. 2013	11.00–12.00	Kulturni dom, Dolsko 55, Dolsko
14. 6. 2013	14.00–15.00	Ribiški dom Litija
17. 6. 2013	9.00–10.00	Kmetijska zadruga Medvode
17. 6. 2013	11.00–12.00	Center požarne varnosti Količevo, Domžale
17. 6. 2013	13.00–14.00	Združni dom Dobrunje, Moste-Polje

Uradne ure od 18. 6. 2013 do 15. 8. 2013 ob torkih in sredah od 7.30–9.00 ure ali po dogovoru.

Kontaktna oseba: Martina Škof, dr. vet. med. (01/477 93 71 ali 041/650 158).

Območna enota NVI Kranj, Kranjska cesta 16, 4000 Kranj

Datum	Čas	Kraj
24. 6. 2013	7.00–9.00	Pri Kernu v Cerkljah, Cerklje
24. 6. 2013	10.00–3.00	Sedež NVI, enota Kranj, Kranjska cesta 16, Naklo
24. 6. 2013	14.00–15.00	Pri g. Damijanu Kimovcu, Šenčur
26. 6. 2013	7.00–13.00	ČRIC, Rožna dolina 50a, Lesce
26. 6. 2013	14.00–15.00	Dom upokojevcev Bohinjska Bistrica
27. 6. 2013	7.00–9.00	Čebelarški dom Žiri
27. 6. 2013	9.30–10.30	Cvetka Jezeršek, Sovodenj 38, Sovodenj
27. 6. 2013	11.00–14.00	Pri Jakuc, Srednja vas 2, Poljane
28. 6. 2013	8.00–9.00	Kranjska Gora
28. 6. 2013	10.00–11.00	Gasilski dom na Blejski Dobravi
2. 7. 2013	8.00–9.00	G. Rado Lotrič, Na kresu 7, Železniki
2. 7. 2013	10.00–11.00	Pisarna KS v Selcih
2. 7. 2013	12.00–13.00	Nemilje
3. 7. 2013	7.00–10.00	Dom čebelarjev Brode, Brode 37, Škofja Loka
3. 7. 2013	17.00	Društveni čebelnjak pod vilo Bistrico, Tržič
4. 7. 2013	8.00–9.00	Janšev čebelnjak v Breznici
4. 7. 2013	10.00–11.00	Gostilna Tavčar v Begunjah
5. 7. 2013	8.00–9.00	G. Jože Koki, Potoče 24a, Preddvor
5. 7. 2013	10.00–11.00	Lovski dom Pangeršica, Goriče
8. 7. 2013	7.00–9.00	Sedež NVI, enota Kranj, Kranjska cesta 16, Naklo
15. 7. 2013	7.00–9.00	Sedež NVI, enota Kranj, Kranjska cesta 16, Naklo

Izdaja zdravil zunaj objavljenega urnika bo mogoča na sedežu NVI, Kranjska cesta 16, 4202 Naklo, vendar se morate o tem prej dogovoriti. Kontaktna oseba: Mira Jenko Rogelj (e-pošta: mira.jenkorogelj@vf.uni-lj.si; tel.: 04/277 06 20 ali 041/645 769).

Območna enota NVI Novo mesto, Šmarješka cesta 2, 8000 Novo mesto

Datum	Čas	Kraj
11. 6. 2013	8.00–13.00	Sedež NVI, enota Novo mesto, Šmarješka cesta 2, Novo mesto
12. 6. 2013	9.00–11.00	Restavracija Štajdohar, Kanižarica, Črnomelj
13. 6. 2013	9.00–12.00	Lanšprež, občina Trebnje
18. 6. 2013	9.00–11.00	Občinska stavba Semič
19. 6. 2013	8.00–13.00	Sedež NVI, enota Novo mesto, Šmarješka cesta 2, Novo mesto
20. 6. 2013	9.00–11.00	Dom upokojevcev Šentjernej
20. 6. 2013	12.00–13.00	Ljudmila Kuplenik, Grajska cesta 35, Kostanjevica
24. 6. 2013	8.00–13.00	Sedež NVI, enota Novo mesto, Šmarješka cesta 2, Novo mesto
26. 6. 2013	9.00–11.00	Krajevna skupnost Krška vas
26. 6. 2013	12.00–13.00	Gasilski dom Leskovec
27. 6. 2013	9.00–12.00	Čebelarški dom, Cesta na grad 16a, Sevnica
1. 7. 2013	8.00–13.00	Sedež NVI, enota Novo mesto, Šmarješka cesta 2, Novo mesto
2. 7. 2013	9.00–11.00	Gasilski dom Straža
2. 7. 2013	12.00–14.00	Gasilski dom Dvor
3. 7. 2013	8.00–11.00	Sedež NVI, enota Novo mesto, Šmarješka cesta 2, Novo mesto
od 8. 7.–15. 8. 2013	vsak ponedeljek od 8.00–10.00	Sedež NVI, enota Novo mesto, Šmarješka cesta 2, Novo mesto

Uradne ure od aprila do 10. junija 2013 so ob ponedeljkih od 8.00–10.00 ure. Kontaktna oseba: mag. Martina Žagar, dr. vet. med. (07/332 51 17 ali 041/740 807 ali 041/649 495).

Območna enota NVI Murska Sobota, Noršinska 35, 9000 Murska Sobota

Datum	Čas	Kraj
1. 7. 2013	9.00–12.00	Čebelnjak OŠ Ljutomer, Ljutomer
2. 7. 2013	9.00–12.00	Lendava
3. 7. 2013	9.00–12.00	pisarna ČD Peter Dajko Gornja Radgona, Gornja Radgona
4. 7. 2013	8.00–13.00	Sedež NVI, enota Murska Sobota, Noršinska c. 35, Murska Sobota

Kontaktna oseba: mag. Lidija Matavž, dr. vet. med. (031/622 730).

Točen datum začetka izdaje zdravil bo sporočen naknadno. Obvestilo bodo dobila vsa ČD v Pomurju, objavljeno bo na spletni strani ČZDP in sporočeno posameznemu čebelarju na e-pošto, v kolikor jo ima.

ZRNO
TRGOVINA RAKA

Trgovina Novo mesto: 07/814 63 43,
Trgovina Raka: 07/814 63 00

UGODNO!

Na voljo imamo pesni sladkor,
pakiran po 25 kg, poreklo EU.
Cena za čebelarška društva:
0,85 EUR z DDV/kg z dostavo.

**Široka ponudba čebelarške opreme
v poslovalnici Bajnof:**

- kozarci, nalepke in pokrovčki,
- čebelarško orodje (rokavice, obleke, pripomočki),
- sredstva za varstvo čebel (oksalna in mravljinčna kislina),
- satnice.

Media d.o.o.

proizvodnja, trgovina in turizem

Pri nas lahko dobite:

MEDIA proizvodnja, trgovina in turizem, d. o. o.

Cesta Ljubljanske brigade 9a, 1000 Ljubljana

Tel.: 01/510 55 70, faks: 01/721 02 75

GSM: 041/623 145, 031/510 695

E-pošta: franc.razpotnik@siol.net

KRISTALNI SLADKOR,

pakiran v vreče po 50 in 25 l

cena: 0,84 EUR/kg

MLETI SLADKOR,

pakiran v vreče po 10 l

cena: 1,17 EUR/kg.

DDV ni vključen v ceno.

Za večje količine velja
cena po dogovoru!

EUR
0,8600 z DDV

Pesni sladkor

25/1, cena za kg
poreklo: EU

Ponudba velja:
od 1. 4. do 30. 9. 2013*

Ohranimo
Kranjske
sive
čebele!

*Pridržujemo si pravico do spremembe cene.

Čebelarji, nudimo vam ugodno ponudbo
pesnega sladkorja v verigi poslovalnic
Mercator Cash & Carry.

Lasten prevzem v 13 enotah Cash & Carry.

Ljubljana, tel: 051 285 442 / Lucija, tel: 051 285 437 / Ptuj, tel: 051 285 410 /
Škofja Loka, tel: 051 285 430 / Bled, tel: 051 285 425 / Naklo, tel: 030 991 108
/ Novo mesto, tel: 051 285 441 / Šempeter pri Gorici, tel: 051 285 435 / Levec,
tel: 051 285 288 / Postojna, tel: 051 285 119 / Murska Sobota, tel: 051 285
431 / Krško, tel: 051 285 378 / Rogaska Slatina, tel: 051 285 405

Možnost dostave.

 Cash&Carry

MEDUS

Hiša
2012

ČEBELARSKI CENTER SLOVENIJA
TRGOVINA / ČEBELARNA

POLETNI DELOVNI ČAS

Cenjene stranke obveščamo, da smo uvedli poletni delovni čas.

Trgovina je odprta vse delovne dni v tednu od 8.–18. ure,
ob sobotah pa od 8.–12. ure.

NOVO:

odkup voska in zamenjava voska za satnice,
nalepke za medico, medeni liker in medeno žganje.

PREOSTALA PONUDBA PO UGODNIH CENAH:

nalepke za vse vrste slovenskega medu in prelepke,
nerjaveče posode za med,
čebelarški jopiči,
satnice, satniki,
druga čebelarška oprema,
naravna kozmetika na podlagi čebeljega voska,
darilni program, čebelarška literatura.

MEDUS HIŠA, d.o.o.

BRDO PRI LUKOVICI 8, 1225 LUKOVICA

Tel.: 01/729 61 30,

E-pošta: TRGOVINA@MEDUS.SI

Josef Ulz, Avstrija

Avstrijski čebelarji smo zelo veseli in hvaležni, da smo se lahko udeležili vzorno pripravljene jubileja ČZS, vključno s strokovnim posvetom in spremljajočo čebelarstvo razstavo. Skoraj ni dežele, v kateri bi bilo razmerje med tradicijo in sodobnim čebelarstvom tako izenačeno, kot to velja za Slovenijo. To se zelo izrazito kaže tudi v pregledu 140-letnega delovanja slovenske čebelarstvo organizacije in v predstavljenih strokovnih predavanjih. Dobro obiskana prireditev je jasen znak, da slovenski čebelarji in čebelarke sestavljajo veliko harmonično celoto, katere središčna točka je avtohtona kranjska čebelja rasa. Avstrijski čebelarji smo hvaležni, da lahko slovenske čebelarje in čebelarke imenujemo prijatelji; še naprej jim želimo veliko pozitivnih dejavnosti za razvoj čebelarstva.

Andreas Mühlemann, Švica

Prelepo vreme, toliko čebelarjev na praznovanju 140-letnice organiziranega čebelarstva v Sloveniji in toliko zanimivih gostov! Naša majhna delegacija iz Švice je onemela. Še večji vtis je na nas naredil veličasten prihod tolikih praporščakov. Česa takega pri nas ne poznamo. Ob pomoči prijazne nemško govoreče predstavnice MKO mi je uspelo razumeti bistvo dogajanja. Z velikim spoštovanjem ste dokazali, kako ste čebelarji povezani, zanimivo, da tudi s politiko. Ogleдали smo si bogato čebelarstvo razstavo, na kateri so se predstavili številni ponudniki čebelarstvo opreme. Posebej zanimiva je bila za nas predstavitev čebeljih pridelkov v zgornjem nadstropju, kjer so čebelarji pridobivali tudi pomembne informacije o pridobivanju in lastnostih različnih čebeljih pridelkov. Najlepša hvala ČZS za povabilo in lep sprejem. Hvala tudi vsem čebelarjem in čebelarkam, ki sem jih spoznal v zadnjih letih, za prisrčen sprejem in nepozaben dan.

Ivan Čopar, član UO ČZS

Nekaj dni po ApiSloveniji se je sešel upravni odbor ČZS Sa-Ša in letošnje prireditev ocenil kot najlepšo, največjo, najkakovostnejšo in tudi najbolje obiskano doslej. Prireditev skupaj s proslavo 140-letnice ČZS je obiskalo veliko znanih, pomembnih osebnosti. Priznanja so prejeli pravi dobitniki. Slovesnost so lepo popestrili prapori. Razstavljalci so predstavili kakovostno ponudbo, opazna je bila konkurenca, zato menimo, da je bila tudi prodaja dobra in da so navezali številne poslovne stike z novimi kupci.

Mag. Dejan Židan, minister za kmetijstvo in okolje

ČZS je po organiziranosti, zgodovini in učinkovitosti verjetno najboljša nevladna organizacija v Sloveniji. Načrtno delo z mladimi daje pozitivne rezultate, saj se število članov povečuje. Jasna stališča do odprtih vprašanj pa so pravilna pot prihodnjega razvoja ČZS. In ne nazadnje, ČZS je aktivna borka za varovanje okolja, to pa je tudi nujen pogoj za naše preživetje. Zato ob tej priložnosti čestitam ČZS za lepo obletnico in ji hkrati želim vse dobro v prihodnje.

Matej Blejec, praporščak ČZS

Z veseljem sem se udeležil praznovanja 140-letnice ČZS. Vesel sem, da je bilo navzočih toliko društvenih praporov, sam pa sem še posebej počaščen, da sem bil v vlogi praporščaka ČZS. Prapori in čebelarstvo obleka so naš ponos. Proslava je bila edinstvena. Veliko je bilo povedanega o zgodovini našega čebelarstva, o tem, kaj vse smo prestali. Slovenski čebelarji smo lahko ponosni tako na našo delovno ČZS in kranjsko čebelo kot tudi na naše delovanje v družtvih in meddruštveno sodelovanje.

Andrej Sever, član NO ČZS

V veliko zadovoljstvo mi je bilo biti med praproščaki ČD iz vse Slovenije in gosti na slovesnosti ob takem ponosu slovenstva – 140-letnici ČZS. Z zanosom rečem: »V veliko čast in ponos mi je, da sem slovenski čebelar.«

Zdravko Logar, direktor Logar Trade d. o. o.

Z obiskom na ApiSloveniji smo zadovoljni. Ponudba za čebelarje je vedno večja, to pa vsako leto privabi več obiskovalcev. Tudi glede organizacije prireditve nimamo pripomb in želimo, da bi tako ostalo tudi v prihodnje.

Dušan Bandelj, direktor KIPGO d. o. o.

Spomladanski čebelarstvo sejem je pomembno vsakoletno srečanje slovenskih čebelarjev. Sejem je vsako leto večji tako po številu obiskovalcev kot tudi razstavljalcev. Za nas razstavljalce in prodajalce je to kar lepa promocija in priložnost. Od čebelarjev dobimo tudi pomembne informacije o tem, kaj potrebujejo in kaj pogrešajo. Na podlagi tega velikokrat nastane nov, nadvse uporaben izdelek, ki olajša delo. Čebelarji sicer tudi radi pokramlajo, in čeprav jih je veliko, svojo pozornost radi namenimo vsakemu posebej ter mu glede na naše izkušnje svetujemo in pomagamo pri izbiri opreme. Mi smo s

sejmom vsekakor zadovoljni, čeprav se je letos nekoliko poznala lanska slaba letina.

Damir Rogulja, Hrvaška

Na sejmu v Celju smo doma. Izvrstna organizacija, bogata ponudba čebelarstva opreme in potrebnih, zanimivi predavatelji. Sejem je stična točka čebelarjev iz celotne regije, na njem se srečujemo in družimo s kolegi, ki jih med letom ne bi srečali nikjer drugje. Na njem so se »rodile« številne zamisli, ki smo jih pozneje prenesli v svoja društva, prav to pa je tisto najdragocenejše, kar vsako leto odnesemo s sejma v Celju.

Tanja Arih Korošec, direktorica Aritours

Vrhunska organizacija in izvedba slovesnosti ob 140-letnici ČZS najbrž ni bila nič manj zahteven projekt kot organizacija Apimondie pred desetimi leti v Sloveniji. Osrednji dogodek je bilo slovesno odprtje, ki ga je pospremlilo več kot sto praporščakov iz vse Slovenije ter odločen, v prihodnost usmerjen nagovor predsednika ČZS g. Boštjana Noča z jasno vizijo in cilji slovenskih čebelarjev. Da ti točno vedo, kaj hočejo, je v svojem nagovoru poudaril tudi g. Franc Šivic, ki je podal kronološki pregled razvoja organizacije vse od začetka do danes. Opozoril je tudi na trdo delo,

Foto: MB

predvsem pa na napredek in dosežke ČZS in njenega vodstva v zadnjih letih. To je razumel tudi predsednik Republike Slovenije g. Borut Pahor ter ČZS ponudil roko države pri realizaciji zastavljenih ciljev. Pod takšnim vodstvom z jasno vizijo in cilji ni dvoma, da ima slovensko čebelarstvo svetlo prihodnost! Kot strokovnjakinja na področju turizma, specializirana za razvoj čebelarstva turizma, ne dvomim, da je prava smer tudi razvoj apiturizma in z njim povezano certificiranje ponudnikov apiturizma in apiterapije.

Sonja Maver, občina Črnomelj

V imenu Občine Črnomelj in ČD Bele krajine se vam najlepše zahvaljujem za sodelovanje in povabilo za predstavitev na sejmu. Vtisi s sejma so zelo zelo dobri. Obisk na naši stojnici je bil velik. Veliko je bilo povpraševanje po ogledu Učne čebelarstva poti v Žuničih in tudi po drugih turističnih krajih v Beli krajini.

KIPGO

BATUJE 83, 5262 ČRNIČE
 ☎ (05) 368 45 80, 📠 (05) 368 45 81
GSM 051 614 683
www.kipgo.net; kipgob@gmail.com

ČEBELARSKA OPREMA

- PRIPOMOČKI ZA ODKRIVANJE SATOV
- CEDILA
- KADILNIKI
- ZAŠČITNA OPREMA
- PANJI IN OPREMA
- SATNICE
- OSTALI ČEBELARSKI PRIPOMOČKI

Odkupujemo čebelji vosek.

URNIK:
 pon-čet 8 00-11 30
 12 30-17 00
 sob 8 00-12 00

ZABOJNIKI ZA PREVOZ AŽ IN LR PANJEV PANJEV

SISTEM APINAUT
 -ENOSTAVNO OZNAČEVANJE MATIC
 -ENOSTAVNO LOVLJENJE OZNAČENIH MATIC
 -PREPREČEVANJE ROJENJA

BEEVITAL
ZA POMLADNO ČIŠČENJE ČEBEL
BeeVital HiveClean
SREDSTVO ZA ODSTRANJEVANJE VAROE

NADGRADNJE KAMIONOV ŽE OD 2.000,00 EUR

PANJI LR 1/1 IN LR 2/3

OSMUKALNIK ZA CVETNI PRAH ZA LR PANJ

SMS TEHTNICA

TER POSAMEZNI DELI LR PANJEV

IZDELUJEMO:
 -PRAŠILČKE: 3S, 4S, 5S, 7S
 -PANJE AŽ: 9S, 10S, po naročilu 11S, 12S
 -PANJE AŽ 3E 9S, 10S, po naročilu 11S, 12S

NAROČENO POŠLJEMO TUDI PO POŠTI!

NOVO

NOVO
ČISTEJŠI CVETNI PRAH

OSMUKALNIK ZA CVETNI PRAH ZA AŽ PANJ

Delovni sestanek z ministrom za kmetijstvo in okolje

V Čebelarstvu razvojno-izobraževalnem centru Lesce je 28. marca 2013 potekal delovni sestanek predstavnikov Ministrstva za kmetijstvo in okolje (MKO) ter Čebelarstva Slovenije (ČZS). Pobudo za sestanek je dala ČZS, saj je še vedno nerešenih več vprašanj, na katera naša krovna organizacija opozarja že kar nekaj časa. Zaposleni na ČZS so skupaj s predsednikom Zveze g. Boštjanom Nočem ministru g. Dejanu Židanu opozorili na več problemov in možne rešitve.

Kot je poudaril g. Noč, je treba »**Nacionalni program zaščite kranjske čebele**«, ki že eno leto čaka, da ga sprejme Vlada RS, sprejeti takoj, saj bi morali na njem temeljiti vsi prihodnji čebelarški ukrepi. Minister je obljubil, da bodo program pripravili v obliki resolucije o kranjski čebeli, podobno kot so to storili z resolucijo »Zagotovimo si hrano za jutri«. Program naj bi bil sprejet najpozneje jeseni 2013.

Nerešeno je tudi vprašanje različnega razumevanja **koncesijske pogodbe o izvajanju Javne svetovalne službe v čebelarstvu**. Ker ministrstvo po svoje razume tako koncesijsko pogodbo kot tudi program službe, je še vedno odprto izplačilo zadnjega zahtevka iz leta 2012. ČZS je predlagala, da bi se končno dogovorili, kaj pomeni koncesijska pogodba. Na sestanku tega problema sicer nismo rešili, dogovorili pa smo se, da bo ČZS do septembra na MKO poslala seznam odprtih vprašanj v zvezi z izvajanjem programa oz. s koncesijo, čeprav je ministrstvo že vseskozi seznanjeno z njimi.

V zvezi s pripravo **programa ukrepov na področju čebelarstva za obdobje od leta 2014–2016** je bila izpostavljena problematika izvajanja nekaterih ukrepov in postopkov, povezanih z izbiro izvajalcev posameznih ukrepov. Na sestanku je bil sklenjen dogovor, da bodo uradniki pravne in finančne službe ministrstva skupaj s pravniki, ki delujejo na področju javnih naročil, preverili pravne možnosti glede postopkov oddaje javnih naročil, ki morajo biti v skladu s predpisi. Vsi skupaj smo se strinjali, da mora biti program za obdobje od leta 2014–2016 pripravljen v skladu z osnutkom »Nacionalnega programa zaščite kranjske čebele«.

ČZS je opozorila, da bi morala **interno kontrolo medu** izvajati panožna organizacija, saj meni, da gre tako za samokontrolo kot tudi za pomoč čebelarju ob morebitni ugotovitvi njegovih napak. Končen dogovor z MKO o tem pa ni bil sprejet.

Eden izmed ključnih projektov promocije slovenskega medu je »**Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo**«, ki je zdaj v fazi potrditve

na evropski ravni, vendar usoda tega projekta še ni znana. Minister je obljubil, da bo na srečanju Sveta ministrov EU 22. aprila opozoril na pomembnost te označbe za Slovenijo.

Nerešeni ostajata tudi **zdravstveno varstvo čebel**, še zlasti v zvezi s hudo gnilobo čebelje zalege, in razdeljevanje zdravil, o čemer smo govorili na lanski problemski konferenci. Minister je obljubil, da bodo ureditev teh vprašanj preverili v drugih evropskih državah in da bo v kratkem sklican še en delovni sestanek o tej temi.

Lani so čebelarji pridelali približno polovico manj medu kot v letih 2010 in 2011. ČZS želi, da bi poleg **poplačila škode, nastale leta 2012**, pripravili tudi enotno metodologijo za oceno škode v čebelarstvu ob naravnih nesrečah, ta pa naj bi za čebelarstvo veljala tudi v prihodnje. Po besedah ministra Židana bo škoda povrnjena v skladu z merili, ki veljajo za druge kmetovalce, za pripravo enotne metodologije in uvrstitev le-te v zakon, ki ureja poplačilo škode ob naravnih nesrečah, pa bodo prosili Ministrstvo za obrambo.

Od leta 2008 je v usklajevanju predlog nove **Uredbe o vrstah, obsegu in pogojih za opravljanje dopolnilnih dejavnosti na kmetiji**. Ker so čebelarji v primerjavi s preostalimi kmetijskimi panogami v neenakopravnem položaju, je ČZS pozvala MKO, naj čim prej nujno reši ta problem. Zaradi določil zdaj veljavne uredbe so namreč čebelarji prikrajšani za registracijo dejavnosti, kot so kmečki turizem, prikaz čebelarstva in predelava čebeljih pridelkov v kombinaciji z živili rastlinskega izvora. Kot je obljubil minister, bo naredil vse, da bi bila nova uredba sprejeta še letos.

V zvezi z **legalizacijo apiterapije in verifikacijo seta prve pomoči v čebelarstvu** je minister obljubil, da bodo Ministrstvo za zdravje vnovič pozvali k dogovoru o rešitvi tega problema.

Osrednja cilja ustanovitve **čebelarskega konzorcija** sta skupno načrtovanje in izvajanje nalog ter racionalna, strokovno usklajena in učinkovita poraba javnih sredstev na področju čebelarstva. Ker konzorcijska pogodba med institucijami, ki delujejo na področju čebelarstva, doslej še ni bila podpisana, je minister menil, da se moramo o ciljih in delovanju konzorcija še temeljito pogovoriti.

Ob koncu so predstavniki Čebelarstva Slovenije ministru predstavili nekatere dosežke tehnološkega projekta, ki ga izvaja Zveza. Predstavili so mu tudi rezultate analiz vsebnosti kumafosa v satnicah in vsebnosti HMF-a v sladkornih pogačah. Ob koncu je predsednik ČZS g. Noč še opozoril, da

z izjemo problematike škode, ki so jo v čebelarstvu povzročile naravne nesreče, rešitev vseh drugih

odprtih vprašanj od države ne zahteva nikakršnih dodatnih sredstev. *Lidija Senič, vodja JSSČ*

Spletna stran za čebelarski turizem

Marca letos je zaživela nova spletna stran www.apiroutes.com, ki je specializirana za čebelarski turizem oz. za čebelarske ekskurzije po Sloveniji. Gre za povsem nov koncept pristopa k potovanjem. V

kratkem bo prevedena tudi v nemški in francoski jezik, pripravljamo pa tudi posebno brošuro o api turizmu ter certificiranju ponudnikov.

Tanja Arih Korošec, direktorica ApiRoutes

Zahvala g. Borutu Preinfalku, dr. vet. med.

ČZS se iskreno zahvaljuje g. Borutu Preinfalku, dr. vet. med., za več kot 7000 kompletov kart čebelnega črnega petra, ki jih je brezplačno daroval

ČZS, da bi jih razdelili učencem v čebelarskih krožkih. Komplete bomo mentorjem čebelarskih krožkov razdelili na prihodnjih posvetih. *MB*

Povprečna cena medu v prodaji na drobno v letu 2012

Komisija UO ČZS za ekonomiko čebelarjenja je na svoji 3. redni seji, 4. aprila 2013, sprejela sklep, na podlagi katerega je v skladu s 4. in 5. alinejo 6. člena Pravilnika o katastru čebelje paše, čebelarskem pašnem redu, prometu s čebelami in programu napovedi medenja (Ur. l. RS, št. 94/03) ugotovila in potrdila povprečno ceno medu v prodaji

na drobno v letu 2012. Ta je osnova za obračun povračila stroškov, ki jih imajo izvajalci pašnega reda pri razporejanju čebel. **Povprečna cena medu v prodaji na drobno v letu 2012 je bila 8,27 EUR/kg. Po pravilniku se pašnina obračunava v vrednosti 10–15 % od cene 1 kg medu v prodaji na drobno.** *Tanja Magdič, svetovalka JSSČ*

Razprava o pridobivanju čebeljih pridelkov

ČZS, JSSČ bo v **četrtak, 16. maja 2013, ob 17. uri**, pri g. Branetu Borštniku (Prilesje 3a, Velike Lašče) pripravila razpravo o pridobivanju čebeljih pridelkov, predvsem cvetnega prahu in propolisa. Na njej bodo predvidoma sodelovali g. Brane Borštnik,

g. Vlado Pušnik, ga. Nataša Lilek in g. Tomaž Samec. Ker je tema zelo aktualna, vas vljudno vabimo, da se razprave udeležite, saj bo izmenjava mnenj brez dvoma zelo zanimiva.

Mag. Andreja Kandolf Borovšak, svetovalka JSSČ

Obisk kongresa Apimondie v Ukrajini

ČZS organizira strokovno ekskurzijo na 43. mednarodni kongres Apimondie, ki bo od 29. septembra do 4. oktobra 2013 v Kijevu (Ukrajina). Na voljo je še nekaj prostih mest. Natančen program in informacije v zvezi s plačilom dobite na spletni strani www.czs.si ali pri Agenciji Oskar, tel. št.: 04/201 43 38. Cena na osebo v dvoposteljni sobi je 683 EUR (v ceno ni všteti strošek strokovne ekskurzije,

ki bo tretji dan in jo pripravljajo ukrajinski čebelarji). Prijava: prijavnico skupaj s kopijo potnega lista dostavite na naslov: Agencija Oskar, d. o. o., Gregoričeva ulica 7, 4000 Kranj, e-pošta: info@agencija-oskar.si, faks: 04/201 43 31. Prijave sprejemajo do zasedbe prostih mest. Agencija ne more zagotoviti ponujene cene za prijave po 1. juniju 2012.

Tanja Madič, svetovalka JSSČ

Strokovna razprava o vzreji čebeljih matic

ČZS, JSSČ bo v **četrtak, 9. 5. 2013, ob 16. uri**, v prostorih 2. OŠ Slovenska Bistrica in v Vzrejno-promocijskem centru Slovenska Bistrica pripravila strokovno razpravo z naslovom Vzreja čebeljih matic. V razpravi bodo s svojimi prispevki sodelovali: dr. Aleš Gregorc, dr. Peter Kozmus, Maksimiljan Prah,

Norbert Jedlovčnik, Matej Leskovar. Ker je ta tema zelo aktualna, vas vabimo, da se udeležite strokovne razprave. Po končani razpravi bo sledil ogled Vzrejno-promocijskega centra in praktičen prikaz vzrejanja matic.

Tomaž Samec, svetovalec JSSČ

»Tradicionalni slovenski zajtrk« in »Sejemo avtohtona slovenska semena«

Tako kot v minulem letu bo ČZS tudi letos sodelovala pri projektu »Tradicionalni slovenski zajtrk«, v okviru katerega bo tako kot doslej potekala naša promocijsko-izobraževalna akcija »En dan za zajtrk med slovenskih čebelarjev«. Pristojna ministrstva so svojo pozornost tudi v tem letu usmerila v dejavnosti, ki bodo spodbudile porabo slovenske hrane in zdravo prehranjevanje, zato so pripravila tako sistemske kot promocijsko-izobraževalne projekte.

V letošnjem letu smo se sodelujoči v projektu »Tradicionalni slovenski zajtrk« odločili, da ga **nadgradimo s projektom sejanja avtohtonih slovenskih semen**. Akcijo bomo začeli že to pomlad in končali jeseni, ob »Tradicionalnem slovenskem zajtrku«. Projekt je zastavljen tako, da bomo šolam in vrtcem podarili zavojček s šestimi vrečkami semen, ki jih bodo v okviru učnega programa ali izbirnih vsebin lahko posejali učenci – morda na gredicah v okviru šolskih ekovrtov ali pa v lončkih oz. koritih na oknih učilnic in na terasah. Tako bodo učenci spremljali vse faze od semena do hrane, pri tem pa bo poudarjena do zdravja in okolja čim bolj prijazna pridelava. Zato bodo semena iz slovenske ekološke pridelave oz. takšna, ki niso obdelana oz. zaščitena s kemičnimi pripravki, tako da bodo varna tudi za otroke, ki jih bodo sejali.

Zavojček vsebuje semena slovenskih avtohtonih sort, med katerimi je tudi avtohtona sorta ajde Darja. Cilj je, da otroci v okviru projekta spoznajo tudi pomembnost čebele pri pridelavi hrane ter pomembnost varovanja okolja za ohranitev čebel in zdravo pridelavo hrane. Na zadnji strani vrečke s semenom ajde smo objavili spletni naslov strani www.slovenskimed.si/recepti, na kateri smo med drugimi objavili tudi recepte za jedi iz ajde in jedi z medom.

Zakaj domača avtohtona semena?

Naši predniki so bili izjemni semenarski mojstri. Imeli so občutek za rastline, za okus rastlin in za odbiro semen. Zato so semena darilo naših prednikov.

V njih so nam pustili svojo ljubezen, spoštovanje, svoje znanje ... Do semen so imeli poseben odnos. Varovali so jih kot dragocenosti. Prva pozeba je, če ne seješ, zato sejmo domača, avtohtona, preizkušena, na naše rastne razmere prilagojena, visoko kaljiva, rodna in zanesljiva semena, ki so temelj zdrave prehrane, pridelave in kmetijstva nasploh.

Nekaj izhodišč za odločitev o pomembnosti sejanja skupaj z otroki.

- Otroci imajo zelo radi naravo, zato jim moramo omogočiti pogost stik z njo.
- Otroci morajo spoznati, da smo del narave, da jo sooblikujemo in da z načinom življenja vplivamo na njeno stanje.
- Otroke moramo naučiti, da hrana ne raste na trgovskih policah.
- S tovrstnimi dejavnostmi oblikujemo dobre in plemenite navade otrok.
- S tem spodbujamo zanimanje in spoštovanje do poklicev, ki se ukvarjajo s pridelavo hrane.

Ker čebelarji že vrsto let uspešno prenašamo svoje znanje na mlajše generacije in ker smo si v minulih letih pridobili spoštljiv odnos širše javnosti do našega poklica in čebel, tako pri otrocih kot pri odraslih, je prav, da tako nadaljujemo tudi v prihodnosti. **Zato vas znova vabimo, da se 14. junija pridružite promocijski akciji Dan odprtih vrat slovenskih čebelarjev in promocijsko-izobraževalni akciji »En dan za zajtrk med slovenskih čebelarjev« – ta bo letos 15. novembra.** Obe akciji sta odlični priložnosti, da otrokom in širši javnosti predstavimo pomembnost čebel, ter hkrati tudi priložnost, da eno akcijo nadgradimo z drugo in tako čim pogosteje opozarjamo na pomen čebelarstva, ohranjanja narave, sajenja avtohtonih medovitih rastlin in ne nazadnje posredno tudi na čebelje pridelke ter si tako izboljšamo prodajo.

Podrobnosti o izvedbi obeh akcij bodo objavljene v prihodnjih številkah SČ in na spletni strani ČZS.

Tanja Magdič,
svetovalka JSSČ

Priporočene cene v letu 2013

Komisija za ekonomiko je na svoji 3. redni seji, 4. aprila 2013, predlagala priporočene cene za čebelje pridelke in priporočene cene medu, vključenih v SMGO, za leto 2013. Predlog priporočenih cen za čebelje pridelke v letu 2013:

Čebelji pridelek	Cena EUR	Cena medu v SMGO – 20 % višja
cvetlični med (900 g)	7,20	8,70
akacijev med (900 g)	8,00	9,60
lipov med (900 g)	8,00	9,60

gozdni med (900 g)	8,60	10,40
kostanjev med (900 g)	8,60	10,40
smrekov med (900 g)	9,10	11,00
hojev med (900 g)	9,10	11,00
cvetni prah (0,1 kg)	4,70	
vosek (1 kg)	8,30	
propolis (10 g)	3,20	
čebelja družina (sat pokrite zalege s čebelami)	11,60	

Posebna akcija v maju

Ta mesec vam ponujamo otroške, ženske in moške majice z napisi »Ohranimo čebele« v tujih jezikih, in to po neverjetno ugodni ceni 3,5 EUR/kos. Izbirate lahko med velikostmi S, M, L, XL, XXL za

odrasle, za otroke pa med velikostmi S, M in L. Vsa naročila sprejemamo po telefonu št.: 01/729 61 00 ali na e-naslov: barbara.dimc@czs.si. Ob naročilu za dostavo po pošti, plača poštnino naročnik. ČZS

Kumafos v satnicah

V prejšnji številki Slovenskega čebelarja smo vas obvestili o tem, da smo satnice poslali v analizo vsebnosti kumafosa. Analize je opravil inštitut za ekološke raziskave Erico iz Velenja. Vsebnost kumafosa v satnicah se precej razlikuje, celo v različnih serijah istih proizvajalcev. V satnicah z deklaracijo BIO, pri katerih kumafosa ne sme biti, tega v njih tudi ni bilo, najvišja izmerjena vsebnost kumafosa pa je bila 13,7 mg/kg. Tolikšna vsebnost že lahko povzroči prehod te snovi iz voska v med, po vsej verjetnosti pa se ne bo približala najvišji dovoljeni vsebnosti kumafosa v medu. Wallner (1992) navaja, da začne kumafos iz voska prehajati v med, kadar ga je v vosku 1 mg/kg (1000 g/kg). Tudi v satnicah iz lastnega voska čebelarjev, ki so kumafos uporabljali samo leta 2010, je bila njegova vsebnost v miligramskih koncentracijah (4–8 mg/kg).

Naj pri tem še navedemo, da čebele za graditev satja poleg na novo izločenega voska, ki ga izloča-

jo iz svojih voskovnih žlez, uporabijo tudi vosek, ki je že v panju. Tako je lahko v deviškem vosku, narejenem na satnici, več kumafosa, kot ga je v satnici sami, prav tako pa ga lahko vsebuje tudi deviški vosek divje gradnje, če je v panju vosek, onesnažen s kumafosom. Če dvomite o tem, pomislite, kakšne barve so voščeni pokrovcji na deviškem satu (bele), kakšne pa so na starem satu (rjave). Pričakovati, da po enem ali dveh letih uporabe kumafosa v našem panju tega ne bo več, je neutemeljeno. Prav tako je neutemeljeno pričakovati, da bomo v trgovinah kupovali samo satnice brez ostankov kumafosa, če pa čebelarji sami v predelavo prinesemo z njim onesnažen vosek. Imamo pa možnost kupiti satnice z deklaracijo brez ostankov kumafosa. Zakonodajca, ki bi urejala vsebnost ostankov v satnicah, pa sicer ni ne pri nas ne drugod po Evropi.

Mag. Andreja Kandolf Borovšak,
svetovalka JSSČ

IZDELAVA INHALATORJEV

za vdihavanje panjskega zraka

Ivan Podobnik, tel.: 041/686 436.

ČEBELARSTVO LUZNAR

Janez Luznar, Begunje 170,
4275 Begunje na Gorenjskem
tel.: 030/604 023
cebelarstvo.luznar@gmail.com

Prodaja čebeljih družin in gospodarskih matic

Gospodarske matice in čebelje družine
na AŽ-satih (od pet do deset) s panji ali brez njih
z Gorenjske – alpski ekotip.

Ali izvajamo osnovno odbiro v svojem čebelarstvu?

V tem mesecu imamo čebelarji polne roke dela pri svojih čebelah, saj jih je treba pregledati vsak teden in jim glede na njihovo stanje povečevati prostor, da bi bil njihov razvoj čim bolj neoviran. Pri teh pregledih pa čebelarji vse premalo pozornosti namenjamo osnovni odbiri, torej stalnemu spremljanju obarvanosti obročkov na zadkih čebel. Če imate pri tem težave, pokličite terenskega svetovalca v čebelarstvu, ki je pristojen za vaše območje, in skupaj bosta preverila stanje v vašem čebelarstvu.

V tem obdobju pa ne smemo pozabiti tudi na spremljanje naravnega odpada varoj in na izvajanje apitehničnih ukrepov. Če imate čebelarji pri tem težave, se tudi o tem posvetujte s terenskim svetovalcem, ki deluje na vašem območju.

Ti so vam s terensko analizo medu lahko v pomoč tudi pri ugotavljanju izvora medu. Z refraktometrom bodo ugotovili, ali je vaš med primeren za točenje, s konduktometrom pa bodo ugotovili električno prevod-

nost vašega medu. Ta podatek vam bo v pomoč tudi pri ugotavljanju izvora medu.

Čebelarjem se pri delu s čebelami porajajo številna vprašanja, na katera si sami ne znajo odgovoriti. Zato naj vzpostavijo stik s terenskim svetovalcem v čebelarstvu in skupaj z njim bodo odpravili težave, ki jih imajo v svojih čebelarstvih. Za pomoč seveda lahko prosijo tudi čebelarji začetniki, saj se jim gotovo zastavljajo številna vprašanja glede oskrbe čebeljih družin, ureditve prostora za čebeljo družino, urejenosti prostorov za čebelarjenje ...

Poleg osebnega svetovanja čebelarjem izvajajo terenski svetovalci tudi delavnice za vse čebelarje. Seznam delavnic je objavljen v nadaljevanju. Čebelarska društva, ki želijo, da bi delavnice potekale tudi na njihovem območju, naj pokličejo na tel. št.: 040/436 517 in dogovorili se bomo za ustrezen termin.

Tomaž Samec, svetovalec JSSČ

Delavnice terenskih svetovalcev

Datum	Čas	Izvajalec	Kraj	Kontakt
Interna kontrola medu - izpolnjevanje obrazcev v čebelarstvu				
29. maj.	19.00	Anton Sušl	OŠ Draga Bajca, Vipava	g. Sušl 041/613 595
Spomladanska oskrba čebel				
10. maj.	19.30	Franc Gosar	Dvorana Skaručna	g. Gosar 041/767 595
11. maj.	10.00	Janko Goričan	ČD Vuzenica-Muta (Pri g. Žvikartu)	g. Žvikart 031/375 107
20. maj.	18.00	Janez Kropivšek	V prostorih Energetike, Vransko	g. Kropivšek 031/241 522
21. maj.	17.00	Slavko Ružič	V prostorih gozdarske hiše v Rožni Dolini	g. Ružič 031/689 155

Dan odprtih vrat slovenskih čebelarjev

V tem letu, natančneje v petek, 14. junija 2013, bo po vsej Sloveniji potekal »Dan odprtih vrat slovenskih čebelarjev«. Želimo si, da bi na ta dan večina čebelarskih društev odprla svoja vrata obiskovalcem iz ožje in širše okolice. Vključevanje ČD v to vseslovensko akcijo je prostovoljno, odvisno pa je predvsem od kadrovskih zmožnosti posameznega društva.

ČZS, JSSČ bo k sodelovanju povabila slovenske občine, da bodo prek svojih lokalnih glasil poskrbele za promocijo dogodka v domačem ČD, o dogodku bo obvestila različna društva, vrtce in osnovne šole, društvom bo dala napotke, kako naj se predstavijo obiskovalcem. Namen Dneva odprtih vrat je seznaniti javnost s skrbjo za kakovostne in varne čebelje

pridelke ter s čebelarskimi opravili, pestrostjo čebeljih pridelkov, možnostjo vključevanja čebelarjev v turistično ponudbo kraja in ne nazadnje **doseči še večje zaupanje slovenskih porabnikov v čebelarje in čebelje pridelke**. Podrobnejše informacije bomo v mesecu aprilu pisno poslali na naslove vseh slovenskih čebelarskih društev. Vsa zainteresirana društva prosimo, da se k sodelovanju prijavijo najkasneje do konca meseca aprila 2013 na elektronski naslov vlado.augustin@czs.si. O nadaljnjem poteku akcije bomo obveščali samo tista čebelarska društva, ki bodo do navedenega datuma oddala svojo prijavo. Vse dodatne informacije lahko dobite tudi na ČZS, JSSČ na telefonski številki: 01/729 61 24.

Vlado Auguštin, svetovalec JSSČ

Urniki usposabljanj v maju

Vsa usposabljanja so namenjena vsem slovenskim čebelarjem. **Člani ČZS morajo na usposabljanja obvezno prinesiti novo izkaznico ČZS!** Iz objektivnih razlogov bo urnik lahko naknadno spremenjen in dopolnjen. Vse spremembe bodo objavljene na naši spletni strani www.czs.si.

Datum	Čas	Tema	Izvajalec	Kraj	Kontakt
10. maj	18.00	Osnovna odbira kranjske čebele	dr. Peter Kozmus	KGZS - Murska Sobota, Štefana Kovača 40, Murska Sobota	g. Kapun 031/703 603
16. maj	17.00	Osnovna odbira kranjske čebele	dr. Peter Kozmus	Občinska dvorana, Nova vas 4A, Bloke	g. Palčič 031/618 900
23. maj	17.00	Osnovna odbira kranjske čebele	dr. Peter Kozmus	Čebelarški dom, Levstikova 8b, Ilirska Bistrica	g. Skrt 041/484 174
25. maj	10.00	Vzreja matic in narejanje čebeljih družin	Janez Luznar	Selekcijski čebeljak v dolini Draga (cca. 300 m od grobišča talcev levo)	g. Finžgar 041-633 185
30. maj	17.00	Osnovna odbira kranjske čebele	dr. Peter Kozmus	Čebelarški center Slovenije, Brdo pri Lukovici 8, Lukovica	g. Samec 040/436 517
Svetovanja JSSČ					
9. maj	17.00	Priprava čebeljih pridelkov za prodajo in zakonodaja	Tanja Magdič	Čebelarški dom Podstenice	g. Andrejčič 051/258 283
Urniki usposabljanj v okviru Operativnega programa zatiranja varoze – tehnološki del					
9. maj	18.00	Tehnološki ukrepi pri obvladovanju varoze čebel v povezavi s kakovostjo čebeljih pridelkov	Vlado Pušnik	OŠ Janka Padežnika, Iztokova ulica 6, Maribor	g. Vogrinec 041/818 705
10. maj	17.00	Čebelje paše kot dejavnik odpornosti proti varozi	Franc Šivic	OŠ Dekani, Dekani 32, Dekani	g. Kozlovič 041/778 223
23. maj	17.00	Čebelje paše kot dejavnik odpornosti proti varozi	Franc Šivic	Šolski center Šentjur	g. Jernej 040/650 850

Program 36. državnega srečanja in tekmovanja mladih čebelarjev

Letošnje 36. državno srečanje in tekmovanje mladih čebelarjev bo 11. maja 2013 na OŠ Dob, Šolska ulica 7, 1233 Dob. Rok za prijavo na letošnje srečanje in tekmovanje je potekel 5. aprila 2013, zato se ga neprijavljeni tekmovalci ne bodo mogli udeležiti. Tekmovanje bo vsebinsko enako kot v minulih letih, dopolnjeno pa bo z dodatnimi vprašanji, povezanimi s prikazanim čebelarškim predmetom. Zaradi vmesnega programa, ki vključuje ogled lokalnih zanimivosti, udeležence prosimo, da se primerno oblečejo in obujejo, s seboj pa naj imajo tudi nahrbtnike in dežnike, če bi deževalo. V okviru sklepne prireditve bomo razglasili tudi zmagovalce natečaja za najlepšo poslikavo panjske končnice ter literarnega in fotonatečaja OŠ Dob, ČD Krtina - Dob pa bo razvilo svoj društveni prapor.

Anton Tomec, tajnik ČZS

8.00–9.00	Zbiranje in prijava tekmovalcev in spremljevalcev v prostorih OŠ Dob
8.00–9.30	Zajtrk
9.30–9.50	Pozdravni nagovor udeležencev tekmovanja
9.50–10.00	Razporeditev po učilnicah
10.00–10.45	Tekmovanje v prostorih OŠ Dob
9.50–10.45	Posvet mentorjev čebelarških krožkov v prostorih OŠ Dob
11.00–12.30	Kosilo za udeležence tekmovanja (izmenično z ogledom filma)
12.30–14.00	Voden ogled krajevnih znamenitosti
14.00–15.00	Sklepna prireditve z razglasitvijo rezultatov v letnem gledališču Studenc
15.00	Odhod proti domu

Poverjeniki za pasišča

Objavljamo seznam poverjenikov pasišč čebelar-
skih društev s potrjenimi pašnimi redi. Zbrani podatki so

pozeti iz vlog z izdelanimi pašnimi redi ČD, oddanih na
Ministrstvu za kmetijstvo in okolje. *Jure Justinek, ONS*

ČEBELARSKO DRUŠTVO	POVERJENIK	KONTAKT
ČD Ajdovščina	Aleš Turk	041/724 831
ČD Anton Janša Breznica	Franc Pfajfar	041/437 462
ČD Anton Žnideršič Ilirska Bistrica	Jugoslav Logar	041/391 174
ČD Apače	Martin Vučko	031/500 228
ČD Bakovci	Franc Kovač	041/387 412
ČD Barje	Ivan Jurečič	041/655 105
ČD Begunje - Karavanke	Anton Zor	040/778 996
ČD Begunje pri Cerknici	Igor Kržič	041/657 293
ČD Beltinci	Štefan Šemen	031/787 235
ČD Besnica	Alojz Zupanc	041/680 870
ČD Blagovna	Andrej Jernej	040/650 850
ČD Bled - Gorje	Peter Šorl	Zagoriška 10, 4260 Bled
ČD Blegoš	Štefan Inglič	031/500 309
ČD Bloke - Nova vas	Stanislav Čar	041/736 384
ČD Bohinj	Stanislav Žmitek	031/838 908
ČD Borovnica	Bogdan Jereb	051/281 087
ČD Bovec	Branko Komac	041/406 258
ČD Braslovče	Matjaž Rovšnik	051/397 985
ČD Brežice	Martin Vimpolšek	Čolnarska pot 36, 8250 Brežice
ČD Britof - Predoslje	Franc Potočnik	041/892 179
ČD Cerklje	Franci Strupi	031/663 001
ČD Cerknica	Jernej Dolničar	Videm 41, 1380 Cerknica
ČD Cerkno	Teodor Likar	031/876 189
ČD Črenšovci	Bojan Hozjan	041/252 695
ČD Črna na Koroškem	Maksim Proje	041/392 036
ČD Črnomelj	Dušan Milinkovič	031/651 006
ČD Dobje	Matija Koštomaj	051/325 369
ČD Dobova - Kapele	Ludvik Divjak	041/581 650
ČD Dobrna	Ivan Krulec	041/226 393
ČD Dolomiti - Polhov Gradec	Janko Prebil	031/604 309
ČD Dolsko	Marjan Jemec	051/716 837
ČD Domžale	Edo Rems	01/722 76 93
ČD Dornava	Branko Vajda	Polenci 45, 2257 Polenšak
ČD Dramlje	Anton Arh	031/282 402
ČD Dravograd	Janko Goričan	041/332 698
ČD Dvor	Jure Muhič	031/354 385
ČD Goriče	Jože Friderik	041/751 177

ČEBELARSKO DRUŠTVO	POVERJENIK	KONTAKT
ČD Filip Žagar Notranje Gorice	Zlato Bedeković	041/464 346
ČD Gorišnica	Ivan Krajnc	02/740 82 46
ČD Gornji Grad	Franc Bezovšek	051/343 478
ČD Gotovlje	Franci Hrastovec	031/335 910
ČD Grad	Ludvik Kočar	041/330 964
ČD Griže	Vili Grm	031/231 854
ČD Grosuplje	Franc Vrhovec	041/582 940
ČD Henrik Peternel Celje	Peter Gradišnik	031/836 460
ČD Hrastnik	Albin Fabjan	040/436 415
ČD Idrija	Alojz Rupnik	05/377 71 32
ČD Ig	Jože Piškur	01/286 22 20
ČD Ivan Jurančič Cerkvenjak	Anton Anžel	031/559 039
ČD Jesenice	Andrej Markelj	041/608 524
ČD Jože Hribar Maribor Tabor	Drago Žizek	031/535 640
ČD Jurovski Dol	Stanislav Senekovič	031/436 425
ČD Juršinci	Franc Križan	070/600 911
ČD Kamnica - Bresternica	Alojz Cehner	041/538 695
ČD Kamnik	Štefan Virjent	031/648 767
ČD Kanal - Brda	Zmago Štucin	041/450 240
ČD Kapca	Karel Banfi	041/212 166
ČD Karavanke - Begunje	Anton Zor	04/531 80 82
ČD Kobilje - Dobrovnik	Boštjan Balažič	Kobilje 194, 9227 Kobilje
ČD Kočevje	Jože Vidmar	041/548 052
ČD Kokarje	Dore Slapnik	030/333 966
ČD Koper	Uroš Železnik	041/339 111
ČD Kostanjevica	Roman Jordan	031/592 511
ČD Kranj	Robert Kopač	04/234 21 30
ČD Krim	Bojan Borštnik	031/373 409
ČD Križevci pri Ljutomeru	Mirko Jurinec	02/587 19 04
ČD Krka - Zagradec	Marjan Volaj	030/996 007
ČD Krka Novo mesto	Jože Fir	041/649 076
ČD Krška vas	Vinko Gramc	031/207 881
ČD Krtina - Dob	Marjan Koderman	041/244 590
ČD Krško	Vojko Šiško	041/510 396
ČD Laško	Franc Šolar	041/704 158
ČD Lendava	Marjan Časar	041/471 088
ČD Leskovec	Slavko Šiško	040/955 965

ČEBELARSKO DRUŠTVO	POVERJENIK	KONTAKT
ČD Litija	Franc Grošelj	041/723 252
ČD Ljubljana Center	Dušan Holzbauer	01/512 62 59
ČD Ljubljana Moste Polje	Janez Jere	041/988 965, 01/367 11 19
ČD Ljubno	Vinko Petkovšek	041/793 596
ČD Ljutomer	Herman Bogdan	041/617 936
ČD Loče	Zlatko Fevžer	Stari trg 14, 3215 Loče
ČD Logatec	Jože Marinč	041/517 481
ČD Loška dolina	Franc Strele	051/650 704
ČD Lovrenc na Pohorju	Sašo Porok	031/407 590
ČD Luče	Anton Kumer	031/793 032
ČD Lukovica	Mitja Nakrst	031/261 890
ČD Majšperk	Tatjana Vedlin	051/610 705
ČD Makole	Anton Plaznik	040/845 118
ČD Malečnik	Franc Stramec	031/861 903
ČD Maribor - mesto	Svetozar Mujović	041/655 602
ČD Markovci	Miran Milošič	02/766 20 05
ČD Medvode	Miha Bukovšek	01/361 24 28
ČD Mengeš	Matej Blejč	041/723 122
ČD Metlika	Zdenko Videtič	040/505 328
ČD Mežica	Pavel Praper	02/823 50 27
ČD Mlinšek Velenje	Edi Stropnik	031/640 379
ČD Moravče	Marjan Kofol	031/273 219
ČD Moravske Toplice	Stanko Čiček	041/530 688
ČD Mozirje	Ivan Čopar	03/583 18 69
ČD Murska Sobota	Franc Hauko	031/798 738
ČD Naklo	Janez Mankič	031/365 021
ČD Negova	Alenka Kaučič	031/846 680
ČD Nova Gorica	Mitja Bavdaž	05/302 47 90
ČD Novo mesto	Rudi Vidmar	040/625 471
ČD Oplotnica	Hubert Justinek	070/863 396
ČD Ormož	Jože Brumen	041/444 840
ČD Pesnica	Julij Pokorni	041/923 008
ČD Peter Dajnko Gornja Radgona	Stanislav Korošec	041/716 519
ČD Peter Pavel Glavar Komenda	Milan Starovasnik	041/685 576
ČD Pivka	Primožič Jadran	041/749 480
ČD Planina pri Sevnici	Drago Jazbinšek	041/794 177
ČD Pobrežje	Mirko Beučar	041/444 714
ČD Podčetrtek	Jožef Počivavšek	03/810 92 56
ČD Poljčane	Franc Tomažič	Bistriška cesta 99, 2319 Poljčane
ČD Polzela	Radivoj Verbnjak	041/507 619
ČD Ponikva	Jože Palčnik	03/748 22 20
ČD Postojna	Ferdinand Premrl	041/492 852
ČD Prebold	Ivan Leber	041/783 379
ČD Preddvor	Jože Kokl	041/538 223

ČEBELARSKO DRUŠTVO	POVERJENIK	KONTAKT
ČD Prevalje	Rudi Vogel	041/347 229
ČD Prosenjakovci	Koloman Kozic	041/231 766
ČD Ptuj	Martin Čuš	030/604 071
ČD Puconci	Danilo Bedek	041/652 913
ČD Rače	Franc Hergan	031/430 344
ČD Radeče	Gregor Bregar	041/668 305
ČD Radenci	Zlatko Sever	041/943 657
ČD Radlje	Ahmet Begić	051/371 679
ČD Radovljica	Franc Šolar	051/603 899
ČD Raka	Jože Zupančič	041/668 311
ČD Rakek	Marinka Ivančič	041/909 001
ČD Ravne na Koroškem	Maks Kajzer	031/408 155
ČD Ravne pri Šoštanj	Dušan Gorenc	Koroška cesta 8, 3325 Šoštanj
ČD Razkrižje	Leonard Volzlič	041/290 572
ČD Rečica	Jože Časl	03/583 54 26
ČD Ribnica	Janez Arko	031/836 213
ČD Rogaška Slatina	Liljana Vostner	041/434 489
ČD Rogašovci	Herman Kisilak	041/723 410
ČD Rogatec	Jože Polajžer	03/582 65 09
ČD Ruše	Ivan Viher	Bezena 68, 2342 Ruše
ČD Selnica ob Dravi	Janko Šarman	041/348 271
ČD Selška dolina	Gregor Jelenc	Log 79, 4228 Železniki
ČD Semič	Janez Movern	041/571 644
ČD Senovo - Brestanica	Jože Simonišek	041/385 397
ČD Sevnica	Franc Zagorc	031/874 462
ČD Sežana	Ivan Atelšek	041/649 142
ČD Skaručna	Franc Gosar	041/767 595
ČD Slivnica	Alojz Lipnik	041/760 567
ČD Slivnica pri Celju	Martin Cmok	041/763 808
ČD Slovenj Gradec - Mislinja	Janez Bauer	041/473 556
ČD Slovenska Bistrica	Gorazd Levart	041/657 593
ČD Slovenske Konjice	Stane Kokelj	030/604 065
ČD Solčava	Stanko Ošep	03/584 60 56
ČD Sovodenj	Vinko Dolinar	045/195 066
ČD Središče ob Dravi	Aleš Plohl	Pavlovci, 2270 Ormož
ČD Straža - Dolenjske Toplice	Tone Andrejčič	051/258 283
ČD Studenci - Pekre	Miha Kamplet	02/613 41-91
ČD Sveta Ana	Jože Kolarič	Sveta Ana 30a, 2233 Sveta Ana
ČD Sveta Trojica - Lenart	Leopold Hameršak	031/883 463
ČD Sveti Jurij ob Ščavnici	Branko Gerlica	041/373 023
ČD Šalovci	Vili Hribernik	041/522 900

ČEBELARSKO DRUŠTVO	POVERJENIK	KONTAKT
ČD Šempeter	Jože Praček	Ul. B. Vodopivca 7, 5294 Dornberk
ČD Šempeter - Bazara	Marjan Bratina	041/584 509
ČD Šempeter v Savinjski dolini	Pavel Rozman	041/612 839
ČD Šenčur	Damijan Kimovec	040/360 485
ČD Šentjanž	Milan Umek	031/800 414
ČD Šentjernej	Anton Pavlič	041/613 682
ČD Šentjur	Jaka Hladnik	041/979 269
ČD Šentrupert	Gregor Tratar	041/824 920
ČD Škofja Loka	Marijan Novak	041/590 166
ČD Škofljica	Marjan Gale	031/244 876
ČD Šmarje pri Jelšah	Jernej Gajšek	031/548 911
ČD Šmarjeta	Andrej Voglar	040/160 015
ČD Šmartno ob Paki	Franc Šmerc	031/702 958
ČD Tabor	Darko Nemivšek	031/766 533
ČD Tacen	Anton Tome	01/511 62 05
ČD Tišina	Jožef Andrejč	Murski Petrovci 1/a, 9251 Tišina
ČD Tolmin	Robert Rusič	Čiginj 28, 5220 Tolmin
ČD Trbovlje	Milan Vetršek	041/545 677
ČD Trebelno - Mokronog	Marjan Dragan	040/341 586

ČEBELARSKO DRUŠTVO	POVERJENIK	KONTAKT
ČD Trebnje	Anton Koželj	031/619 961
ČD Trzič	Vinko Perne	Lom pod Storžičem 53, 4290 Trzič
ČD Turnišče	Slavko Čeh	040/269 204
ČD Velika Polana	Kristjan Balažič	051/305 815
ČD Velike Lašče	Jaka Gašper Pečnik	041/927 234
ČD Velka - Sladki Vrh	Jože Petek	031/564 327
ČD Veržej	Alojz Novak	041/612 769
ČD Videm - Dobrepolje	Stane Godec	Zagorica 43, 1312 Videm Dobrepolje
ČD Vinska Gora	Anton Lesjak	03/589 01 13
ČD Vojnik	Peter Babnik	041/211 295
ČD Vransko	Janez Kropivšek	031/241 522
ČD Vrhnika	Jože Kogovšek	041/951 621
ČD Vuzenica - Muta	Dominik Žvikart	031/375 107
ČD Zagorje	Jožef Smrkolj	041/633 566
ČD Zavrč	Stanislav Majcenovič	02/761 73 71
ČD Zreče	Franc Črešnar	031/418 763
ČD Železniki	Luka Eržen	04/514 60 49
ČD Žerjav	Zoran Mičić	041/754 272
ČD Žiri	Anton Oblak	04/519 19 80

GLUKOZNO-FRUKTOZNI SIRUP - C*TruSweet

- visok odstotek sladkorja,
- takoj pripravljen za uporabo,
- stabilen in dolgo obstojen.

Dobavitelj:
SONLEN, d. o. o.
 Razborca 4, 2382 Mislinja
 GSM: 041/640 863
 Tel.: 02/885 62 30
 E-pošta: sonlen@siol.net

www.sonlen.si

HLADILNE KOMORE

Podjetje PID projekt Vlado Rajzman,
 s. p., Srebotje 33, 2212 Šentilj,

Vam ponuja prostostoječe hladilne komore različnih mer in velikosti, tako tipskih kot po naročilu.

V tem oglasu ponujam tri različne tipske prostostoječe komore:

- prostostoječa hladilnica z merami:
1230 x 1230 x 2030;
 cena: 3300,00 € + DDV,
 debelina panela 6 cm, 220V/1,08 kW
- prostostoječa hladilnica z merami:
2030 x 2830 x 2030;
 cena 4400,00 € + DDV,
 debelina panela 6 cm, 220V/ 1,51 kW
- prostostoječa hladilnica z merami:
1630 x 2030 x 2030;
 cena: 3800,00 € + DDV,
 debelina panela 6 cm, 220V/ 1,51 kW

Damjan Cimermančič
 GSM: 040/124 538
 e-pošta: info@hiz.si
 e-pošta: damjan.cimermancic@hiz.si

ČEBELARSTVO MARKO DEBEVEC

ČUŽA 7, 1360 VRHNIKA
tel.: (01) 755 12 82
faks: (01) 755 73 52
apis.md@siol.net

APIS M&D®

Delovni čas:
ob delavnikih 9.00-12.00
16.00-18.00
ob sobotah 9.00-12.00

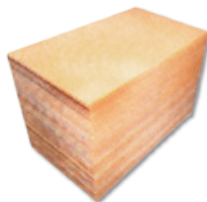
Cenjene stranke obveščamo, da smo se preselili
na Opekarsko 16 na Vrhniki.

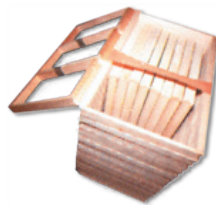
AŽ-PANJI 10-SATNI

AŽ-TRIETAŽNI
PANJ

PREDELAVA VOSKA V
SATNICE
SAMO 0,88 €/KG

SATNIKI:
AŽ-VRTAN,
LEPLJEN, ZBIT
LR-STANDARD LR 2/3

PRAŠILČEK
AŽ 5- IN 7-SATNI

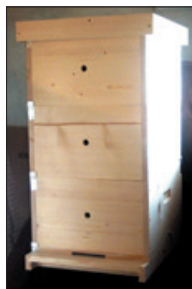
- Naročeno blago pošljemo tudi po hitri paketni pošti (z izjemo lomljivih izdelkov).
- Po izjemno nizki ceni vam iz vašega voska izdelamo satnice – 0,88 eur/kg.
- Vosek steriliziramo pri 125 °C. ■ Odkupujemo vosek do 5,50 eur/kg.
- Z veljavno čebelarstvo izkaznico priznamo 4 % popust pri nakupu v vrednosti več kot 50 € (z izjemo izdelkov, ki so v akciji). Popusti se med seboj ne seštevajo.

GRELNIKI
ZA MED 179 €

KAKOVOSTNA RSF -POSODA
IN TOČILA

STANDARDNI LR-PANJ IN
DVOTRETINJSKI LR-PANJ

RSF ŽICA ZA SATNIKE
250 g 4,8 €,
250 g CINK 2,5 €

KAKOVOSTNE POGAČE STIMULANS

- Panji so izdelani natančno in kakovostno.
- Uporabljamo vodoodporne materiale in lepila.
- Kakovostna izdelava po ugodni ceni.

PRIZNANO VZREJALIŠČE ČEBELJIH MATIC DEBEVEC
Sprejemamo prednaročila.

Prodamo večje število čebeljih družin
na AŽ-satih.

PRODAM

Matični mleček, svež, zamrznjen količina po dogovoru, mogoča dostava, tel.: 041/385 620.

Cvetni prah osmukanec, zamrznjen, pakiran po 5 kg, večje količine, tel.: 041/598 129.

Cvetni prah, sprejemam prednaročila za letošnji osmukanec iz neokrnjenih alpskih dolin, tel.: 030/604 023.

Med, tel.: 040/249 323

Akacijev in gozdni med, tel.: 040/217 542.

Cvetlični med, pakiran po 25 kg v nepovratni embalaži, tel.: 040/719 651.

Kostanjev med, tel.: 041/252 695.

Kostanjev med v kozarcih, tel.: 051/225 916.

Kostanjev med in cvetni prah, tel.: 031/372 825.

Kostanjev med, mogoča menjava za gozdni med, tel.: 040/563 247.

Kostanjev in gozdni med v sodih, tel.: 031/810 337.

100 kg gozdnega medu, pakiranega po 20 kg v nepovratni embalaži, iz okolice Črnomlja, cena po dogovoru, tel.: 041/621 306.

200 kg hojevega medu (Bela krajina), tel.: 040/331 199.

Čebelje družine, tel.: 041/586 508.

Čebelje družine na AŽ-satih (Pivka), tel.: 041/749 480.

Čebelje družine na AŽ-satih (Novo mesto), tel.: 041/219 436.

Čebelje družine na AŽ-satih (Dol pri Ljubljani), tel.: 040/470 897.

Čebelje družine na AŽ-satih s panji (Ljubljana), tel.: 031/293 370.

Čebelje družine s stojiščem (okolica Rake), tel.: 041/515 004.

Čebelje družine na AŽ-satih z letošnjimi maticami. Sprejemam tudi naročila za matice in matičnike, tel.: 070/492 593.

Čebelje družine na 7 in 10 AŽ-satih (Begunje na Gorenjskem), tel.: 031/660 267.

Nekaj čebeljih družin na 3, 6, 7 AŽ-satih, lanske matice, tel.: 00393 40/001 08 30.

Gospodarske družine na standardnih LR-satih, tel.: 070/862 544.

Pet čebeljih družin na 1/1 LR-satih, z lanskimi maticami (okolica Ribnice), tel.: 031/824 845.

Pet čebeljih družin na AŽ-satih (okolica Domžal), tel.: 041/820 756.

10 čebeljih družin na 10 satih, tel.: 041/363 402.

10 čebeljih družin na AŽ-satih, skupaj z odlično ohranjenimi panji, tel.: 041/678 950.

20 čebeljih družin na LR-satih, lahko jih preselim tudi na AŽ-sate, tel.: 040/399 778.

20 čebeljih družin na LR-satih (Vipava), tel.: 041/276 093.

AŽ-panje, nove (Rogaška Slatina), tel.: 041/822 366.

AŽ-panje, 10-, 9-, 7-satne, nakladne LR-panje ter prevozni čebeljak TAM 100 z 72 naseljenimi AŽ-panji, tel.: 070/753 096.

AŽ-panje, 10-, 7- in 5-satne, LR-panje 1/1, 2/3 ter lipove AŽ- in LR-satnike, tel.: 041/839 496.

Rabljene čebelje panje, 9-, 10- in 12-satne, nekaj prašilčkov in opreme, 3-satno ročno točilo, tel.: 041/241 216.

13 novih 10-satnih AŽ-panjev ter štiri nove 7-satne prašilčke, tel.: 041/289 024.

Dvajset 7-satnih AŽ-panjev, deset 10-satnih AŽ-panjev ter transportni čebeljak za šest 10-satnih AŽ-panjev in štiri 7-satne AŽ-panje, skupaj s čebeljimi družinami (Novo mesto), tel.: 040/201 580.

10 novih 10-satnih AŽ-panjev ter prikolico za prevoz 20 AŽ-panjev, tel.: 040/735 229.

Pet AŽ-panjev, 10-satnih, s čebelami, tel.: 031/271 452.

15 novih 10-satnih AŽ-panjev ter čebelje roje (Kostanjevica na Krki), tel.: 040/253 874.

Novo 10-satno AŽ-panje, tudi trietažne, tel.: 031/501 801 (po 18. uri).

Novo 10-, 9- in 7-satno AŽ-panje ter TAM 100 z 72 naseljenimi AŽ-panji, tel.: 070/753 096.

Novo 12-, 10-satno AŽ-panje, iz smrekovega lesa in z lipovimi satniki, ter zabojnik s 16 trietažnimi panji, 8 panjev je naseljenih, tel.: 040/664 944.

Nov nerabljen 12-satni AŽ-panj, po naročilu tudi izdelam vse vrste AŽ-panjev, tel.: 041/505-649.

Čebelje panje (AŽ, LR, DB), po naročilu, satnike vseh dimenzij, vrtane, žičene, cena po dogovoru, tel.: 041/772 399.

11 Gromovih panjev (11-satni) z močnimi družinami in maticami, tel.: 05/753 02 21.

Tri rabljene LR-panje 1/1, komplet (Ploštajner), skupaj s čebeljo družino, z mlado matico 2013 (Goriška brda), tel.: 041/451 816.

Tri LR-panje 1/1, z močnimi in zdravimi čebeljimi družinami, vse naklade imajo deviško satje in satje, izdelano v l. 2012, tel.: 041/451 816.

Nakladni LR-panj 1/1 in 2/3, komplet, LR 1/1 in 2/3, rogljičene satnike ter podnico za osmukavanje cvetnega prahu za LR-panj, tel.: 040/212 300.

LR-, DB- in AŽ-panje, 5-, 7-, 9-, 10-, 11-, 12-satne, polovičarje, dvoetažne, trietažne ter zbite in zažičene satnike, tel.: 041/772 399 (po 18. uri).

Novo nakladno panje, kompletno opremljeno, mogoča menjava za čebelje družine, tel.: 031/674 883

Nove nakladne GJ-panje, AŽ-mere (Ljubljana), tel.: 01/512 62 51.

Nakladni LR-panj 1/1 ali 2/3, komplet, ter DVD Izobraževalni program za LR-panj, tel.: 051/666 995.

Nove nakladne panje LR- in AŽ-mere, tel.: 031/699 864.

Nove RV- panje (rodna voja), lično izdelani in cinkani na lastovičji rep, tel.: 031/335 033.

Čebelnjak v Preboldu s 26 AŽ-panji ter celoten komplet čebelarstva opreme, zaradi opustitve čebelarjenja, tel.: 031/825 840.

Čebelnjak za 24 AŽ-panjev, oddam ali prodam (Zagorje), tel.: 040/211 346.

Montažni čebelnjak, naseljen, 4 x 3 metre (Potoki, Gorenjska), tel.: 04/580 18 59.

Majhen čebelnjak, pokrit z opeko, s prostorom za 6 10-satih AŽ-panjev, brez panjev, v Rušah pri Mariboru, tel.: 041/366 006.

Čebeljnake, izdelane po naročilu, od 650 EUR naprej, Mizarstvo Malavašič, tel.: 041/633 311.

Zabojnik za 10 AŽ-panjev za prevoz z avtomobilsko prikolico ter AŽ-satnike, lepljene, zbite in zvrtnane na 6 lukenj, tel.: 051/385 014.

Tovornjak TAM v voznem stanju s 60 nenaseljenimi AŽ-panji; panji so obnovljeni in očiščeni, tel.: 041/923 305.

TAM 130 T11, atestiran za 96 AŽ-panjev, in večje število rabljenih 10-satih AŽ-panjev (Gornja Radgona), tel.: 041/716 519, 02/561 15 44.

Pitalnike, 10-satne, 7,5-litrške, tel.: 051/225 916.

Večjo količino zadnjih vratc za 10-satne AŽ-panje, cena 5 EUR, ter zaboje za prenos AŽ-satov (Pivka), tel.: 051/395 637.

Osmukalnice za cvetni prah, zunanje, primerne za AŽ-panje, tel.: 040/957 885.

AŽ-satnike, lipove, vrtane, lepljene in zbite, lahko tudi zažičene (Sveti Jurij ob Ščavnici), tel.: 041/375 014.

AŽ-satnike, lipove, lepljene, zbite, vrtane na 6 lukenj. Tel.: 031/537 145.

AŽ-satnike, lipove, lepljene in zbite (okolica Litije), tel.: 040/890 647.

Zbite in zvrtnane lipove in smrekove AŽ-satnike s pobrušenimi robovi, zažičene ali nezažičene (Litija), tel.: 031/533 939.

Lipove deske, debeline 42 mm in 32 mm, večjo količino (Zagorje), tel.: 040/211 346.

Napravo za vrtnanje satnikov, hkratno vrta 6 lukenj po 2 mm, nastavljive širine in dolžine letvic, zmogljivost do 600 kosov na uro, tel.: 040/427 025.

Štirisatno električno točilo, električni ometalnik, čebelje družine na 7 satih, štiri rabljene 9-satne panje ter kostanjev in lipov med (Ivančna Gorica), tel.: 041/727 456.

Štirisatno točilo za med z originalnim motorjem ter nove lipove AŽ-satnike, lepljene, zbite, vrtane in zažičene, mogoča menjava za čebele ali vosek (Škofja Loka), tel.: 031/753 345.

Štirisatno ročno točilo (Tolmin), tel.: 041/798 470.

Štirisatno ročno točilo, za simbolično ceno (Nova Gorica), tel.: 051/687 613.

Štirisatno točilo, ročni pogon, Logar, več posod za med, panjsko tehtnico ter 12 5-satih prašilčkov (Žiri), tel.: 031/264 724, 04/519 20 94.

Novo 50 kg posodo za med (inox), s pokrovom za hermetično zapiranje, tel.: 041/651 829.

Kip čebelarja s pipo, hrastov les, v naravni velikosti, tel.: 031/241 254.

Glasiło Slovenski čebelar, letniki od 2000 do 2012, cena po dogovoru, tel.: 031/427 958.

Več izvodov zbornika »100 let umnega čebelarjenja v Šmarjeti in Škocjanu«, trda vezava, 15 EUR/kos + poštovina, tel.: 051/611 377.

KUPIM

Večje število rojev, tel.: 040/436 514.

12 gospodarskih čebeljih družin ali jih menjam za točilo za med z motorjem ali za lipove AŽ-satnice, tel.: 031/753 345.

Tri čebelje družine na AŽ-satih, tel.: 040/769 641.

Pet čebeljih družin na desetih satih, tel.: 040/438 774.

Čebelje družine na AŽ-satih, tel.: 051/681 817.

Čebelje družine na AŽ-satih, tel.: 041/344 250.

Čebelje družine in čebelarstvo opremo, tel.: 031/753 345.

Nekaj čebeljih družin na AŽ-satih s širšega celjskega območja (Šentjur), tel.: 031/209 011.

Več čebeljih družin na AŽ-satih, s panji ali brez njih (Radlje ob Dravi), tel.: 031/285 234.

Dve čebelji družini na LR-satih (okolica Novega mesta), tel.: 031/716 487.

10 čebeljih družin na LR-satih, tel.: 031/699 864.

Rabljene 10-satne panje, po simbolični ceni, sem začetnik, tel.: 051/643 021.

Kuhalnik voščin, starejši, lahko tudi potreben obnove, tel.: 041/772 399.

Knjigo Slovensko čebelarstvo v tretje tisočletje, 1. in 2. del, tel.: 041/386 697.

Knjigo Slovensko čebelarstvo v tretje tisočletje, 1. in 2. del, tel.: 031/676 836.

Potrebujem delavca za pomoč pri točenju medu iz 60 panjev v začetku junija, tel.: 05/300 55 81.

RAZPISI ZA STOJIŠČA

Spletna stran ONS: www.czs.si/Napoved/napoved_medenja.php
Telefonski odzivnik (čebelje paše, tehnični in veterinarski nasvet) – tel.: 01/729 61 20

ČD Begunje pri Cerknici

sprejema pisne prijave za dovoz čebel na gozdno in hojevo pašo do 15. junija 2013. Prijave, ki morajo biti v skladu s Pravilnikom o katastru čebelje paše, pošljite na e-naslov: igor.krzic@gmail.com ali po pošti na naslov: Igor Kržič, Bezuljak 29, 1382 Begunje pri Cerknici, tel.: 041/657 293. Za dodatne informacije je na voljo poverjenik: Milan Pohole, tel.: 01/709 16 72, 031/429 193.

ČD Bled-Gorje sprejema

prijave za smrekovo pašo na Pokljuki (gorjanski del) do 25. maja 2013. Vloge morajo biti v skladu s Pravilnikom o katastru čebelje paše poslani na obrazcu na e-naslov: bregantmatija@gmail.com ali po pošti na naslov: ČD Bled-Gorje, Zagoriška 10, 4260 Bled.

ČD Krim zbira prijave za

hojevo pašo do 20. maja 2013. Prijave, ki morajo biti v skladu s Pravilnikom o katastru čebelje paše, čebelarstem pašnem redu in programu napovedi medenja, pošljite na naslov: ČD Krim, Jezero 21, 1352 Preserje.

ČD Ljubljana Moste-Polje

zbira prijave za kostenjevo pašo do 31. maja 2013 oz. do zapolnitve pašnih mest. Prijave pošljite na naslov: Janez Jere, Zgornja Besnica 3a, 1129 Ljubljana Zalog, tel.: 01/367 11 19, 041/988 965.

ČD Ig sprejema vloge za

dovoz na gozdno in hojevo pašo do 10. junija 2013. Vloge pošljite na naslov: ČD Ig, Troštova ulica 5, 1292 Ig. Informacije: Jože Piškur: 01/286 22 20 (k.o. Dobravica, Golo, Zapotok); Pavel Petrovčič: 041/356 460 (k.o. Ig, Iška vas); Franc Tehovnik: 041/351 520 (k.o. Vrbljene, Tomišelj).

ČD Litija zbira prijave za

kostenjevo pašo do 10. junija 2013. Pisne vloge pošljite na naslov: Janez Tehovnik, Kresnice 5, 1281 Kresnice, tel.: 041/358 910.

ČD Rakek sprejema vloge za

dovoz čebel na gozdno pašo do 20. maja 2013. Pisne vloge v skladu s Pravilnikom o katastru čebelje paše pošljite na naslov poverjenice: Marinka Ivančič, Unec 4, 1381 Rakek, tel.: 041/909 001. Prevaževalci morajo po koncu paše čebele odpeljati do 31. avgusta 2013.

ČD Kamnica - Bresternica

sprejema vloge za pasišča na kostenjevi paši do 15. maja 2013. Prijave pošljite do na naslov: Alojz Cehner, Koroška cesta 59, 2000 Maribor, tel.: 041/538 695.

ČD Pivka sprejema vloge za

akacijevo pašo do 20. maja, za gozdno pašo pa do 30. maja 2013. Pisne vloge pošljite na naslov: ČD Pivka, Narin 101, 6257 Pivka.

ČD Gornji Grad sprejema

vloge za dovoz na smrekovo pašo do 15. maja 2013. Pisne vloge, ki morajo biti v skladu s Pravilnikom o katastru čebelje paše, pošljite na naslov: ČD Gornji Grad, Lenart 27, 3342 Gornji Grad, s pripisom »Smrekova paša«. Informacije: Franc Bezovšek 051/343 478.

ČD Ruše sprejema pisne

vloge (s telefonsko številko) za gozdno pašo do 1. junija 2013 na naslov: Ivan Viher, Bezena 68, 2342 Ruše, tel.: 051/369 928. Pristojbina je 0,7 EUR/panj.

ČD Tolmin sprejema pisne

prijave za dovoz čebel na lipovo pašo do 15. maja 2013. Vlogo v skladu s Pravilnikom o katastru čebelje paše pošljite na naslov: ČD Tolmin, Čiginj 45, 5220 Tolmin.

ČD Selnica ob Dravi zbira

pisna vloge za gozdno pašo v letu 2013 na naslov: Anton Hiter, Sp. Boč 46b, 2352 Selnica ob Dravi, tel. 02/671 90 89 ali GSM 041/579 642 (kličite zvečer). Prevaževalce opozarjamo, da so dolžni morajo pristojbino za prevoz na pašo plačati pred dovozom čebel na pašo.

Ugodno zavarovanje za prevaževalce

Čebelarje obveščamo, da lahko odslej pri več zavarovalnicah sklenejo zavarovanje avtomobilske odgovornosti za specialno vozilo za prevoz čebeljih panjev. Za podrobnejše zavarovalne pogoje in sklenitev zavarovalne premije povprašajte pri enem izmed spodaj

navedenih ponudnikov: **Adriatic Slovenica**, 50-odstotni popust (080/11 10); **Zavarovalnica Maribor**, 50-odstotni popust (01/234 55 82); **Zavarovalnica Triglav**, 50-odstotni popust (080 555 555).

Jure Justinek, vodja ONS

JANKO PISLAK 1934–2013

V noči s 15. na 16. april je v 79. letu starosti preminil največji slovenski čebelar vseh časov – Janko Pislak iz Apač pri Lovrencu na Dravskem polju.

Čebelariti je začel kot 12-letni deček z enim košem čebel, sčasoma pa je na podlagi svoje bistrosti, delavnosti in organizacijskih sposobnosti to svojo dejavnost tako razvil, da je postala ne samo njegov poklic, ampak tudi vir preživetja za njegove delavce. S svojimi 2600 naseljenimi panji je bil eden izmed največjih čebelarjev v Srednji Evropi, po pridelavi matičnega mlečka pa verjetno absolutni rekorder.

Vsem, ki smo ga dobro poznali, bo ostal v trajnem spominu po svoji tehtni, včasih s humorjem izrečeni besedi, ki je temeljila na bogatih izkušnjah, mladim generacijam čebelarjev pa kot verodostojen dokaz, da na Slovenskem vendarle ne velja več stari rek »muha ne da kruha«, temveč da je od čebel mogoče tudi dostojno živeti.

Franc Šivic

ANTON SLAVIČ 1928–2011

Šele danes v teh težkih časih, ki jim daje pečat globoke kriza moralnih vrednot in pravne države, toliko bolj cenim/o

Antona Slaviča, križevskega čebelarja, osebnost s pokončno moralno držo, katere hrbtenica je bila poštenost, in ki je bil človek z globokim in širokim obzorjem znanja ter zdravega življenjskega sloga. Našteto nesporno dokazuje ne samo njegova funkcija direktorja, danes bi rekli menedžerja, v »Kmetijski zadruzi Križevci« v času socializma.

Izhajal je iz trdne kmečke, čebelarke družine. Samostojno je začel čebelariti že s sedemnajstimi leti, 1945. leta. Kot mlad čebelar je šel s časom v korak, rad je vzel

v roke Verbičev priročnik »Vzgajamo najboljše čebele«. V času njegovega čebelarskega razcveta so te njegove pridne »muhe« brenčale in rojile kar iz 45 AŽ panjev. Z leti izkušenj in nabranega strokovnega znanja sta se njegova aktivnost in prizadevnost izražali v nesebični pomoči mladim čebelarjem, v večletnem članstvu v UO ČD Križevci in v funkciji predsednika tega društva dva mandata. Za našete zasluge je prejel čebelarsko odličje Antona Janše III. in II. stopnje, za zlato priznanje ga je, žal, prehitela smrt. Za posthumno priznanje smo, žal, zamudili. Prejel še je zlato značko Petra Danjka in leta 2011 priznanje častnega člana križevskega čebelarskega društva.

ČD Križevci

FRANC POTRČ 1918–2012

Novembra lani smo se člani ČD Ptuj poslovili od našega najstarejšega čebelarja Franca Potrča. Rodil se je 2. marca 1918 v Štukih pri Ptuj. Vse svoje življenje je bil povezan z naravo, saj se je ukvarjal z obdelovanjem zemlje, lovom in s čebelami. Prvi roj je prinesel domov leta 1952 v košu. V začetku ni imel izkušenj, sčasoma pa je svoj čebelnjak napolnil z 18 panji. Za svoj prispevek pri ohranjanju čebelarstva je prejel odličji Antona Janše III. in II. stopnje.

ČD Ptuj

ADALBERT JANDL 1917–2012

Tudi pri Albertu Jandlu - našem čebelarskem starosti, malem kmetu a velikem čebelarju, ne po številu čebeljih družin, ampak po čebelarskem srcu -, ne morem mimo njegovih moralnih vrlin. Čebelaril je za čebele, ne za med. In bil je tudi priden kot čebele. Zanj velja ista

Senekova modrost kot za Slaviča: *apes debemus imitari*. Posnemati moramo čebele. Njegovo značilnost, skromnost in zdravo kmečko pamet, pa je dokazoval z Goethejevo modrostjo Resnična sreča je skromnost. Ne nazadnje tudi njegova častitljiva starost 95 let pomeni, da je znal zdravo živeti.

Izučil se je za mizarja, bil pa je, kot rečemo po domače »freikünstler«, znal je poprijeti za vsako kmečko in rokodelsko delo: zase in za druge je izdeloval tudi AŽ panje. Član ČD Križevci je od leta 1948, sodeloval je kot zidar pri izgradnji Čebelarskega doma Antona Janše leta 1969. Njegov izdelek je istoimenski napis na pročelju doma, na kar je bil zelo ponosen. Tri mandate je bil predsednik čebelarskega društva in večkrat član UO. Bil je mentor mlajšim čebelarjem in čebelarski preglednik, nazadnje je čebelaril s 35 družinami. Za svoje zasluge je prejel najvišje čebelarsko priznanje Antona Janše I. stopnje, leta 2003 je postal tudi častni član ČD Križevci.

ČD Križevci

ANTON ČEKADA 1932–2012

Marca 2012 je bolezen iz našega društva iztrgala spoštovanega in ljubljenega čebelarja Antona Čekado. Izgubili smo vestnega in zelo dejavnega člana, ki je bil vedno pripravljen žrtvovati svoj prosti čas za društveno dejavnost in čebelarstvo.

Čebele so mu bile življenjske sopotnice, saj je čebelaril več kot tri desetletja, dejaven pa je bil tudi v našem ČD, saj je bil dva mandata tudi blagajnik društva. Svoje čebele in čebelnjak za 40 panjev je postavil v idlični vasi Novokračine na Jelšanskem pogorju. Za zasluge v čebelarstvu je prejel odličji Antona Janše III. in II. stopnje, ob 90-letnici društva je prejel društveno plaketo, ob 100-letnici društva pa spominsko listino. Nazorno nam je pokazal, kakš-

no je polno življenje. To je življenje ljubezni, nežnosti, čustvenosti, ter dela in skrbi za druge, predvsem za našo kranjsko sivko. Od Antona smo se poslovili 21. marca 2012 v Ilirski Bistrici ter mu s čebelarškim praporom izkazali svoje spoštovanje in zahvalo.

Zahvaljujemo se ti za tvoje zgledno izpolnjevanje čebelarških dolžnosti, zahvaljujemo se ti, ker si bil na vsakem koraku pripravljen pomagati, bodisi z nasveti bodisi z dejanji, zahvaljujemo se ti za tvojo neomajno zvestobo ČD in ČZS. Kot čebelarja te bomo ohranili v trajnem spominu.

*ČD Anton Žnideršič
Ilirska Bistrica*

**VINKO MAKOVEC
1921–2012**

Vinko je bil najstarejši član našega društva in je veliko vedel o čebelah. Zaradi tega upamo, da je svoje znanje posredoval nekemu, ki si to zasluži.

Rodil se je 15. julija 1921. Čebelariti je začel že v rani mladosti, za delo s čebelami pa ga je navdušil učitelj v OŠ.

Leta 1934 se je včlanil tudi v društvo. Vsa leta je dejavno sodeloval pri društvenem delu ter se udeleževal vseh predavanj. Na čebele je veliko mislil med služenjem vojaškega roka. Po odsluženju vojaški obveznosti je začel

delati na kmetiji, se zaposlil v tovarni Induplati Jarše ter se lotil čebelarjenja.

Vsa leta je bil dejaven na številnih področjih, hkrati pa je tudi nenehno povečeval svoje čebelarstvo. Vedno je rad pomagal in svetoval mlajšim, kako naj čebelarijo, za svoje mentorstvo pa je prejel več pohval in leta 1976 tudi odličje Antona Janše III. stopnje. Ko so mu začele popuščati moči, je čebelarstvo prepustil svojemu vnuku, tako da zdaj za čebele ob očetovi pomoči skrbi on. Vinku so zastale vse skrbi, misli in znanje, zastalo mu je srce, kljub temu pa življenje teče naprej in z njim tudi mi in naše čebele. Dobrega čebelarja bomo ohranili v lepem spominu.

ČD Krtina Dob

»Veseljete in zdravjete z dišavnimi zelišči iz lončka«

Dišavna zelišča so nujna sestavina zdrave hrane. Navadno jih gojimo na prostem, letošnja izrazito mokra in mrzla pomlad pa je pravi razlog za zeliščni vrt kar v stanovanju.

Če ne poznamo zahtev posameznih zelišč, sadimo vsako vrsto posebej v lonček. Rastline ne bodo zrasle tako visoko in bujno kot bi zunaj, vendar nam bodo tudi na omejenem prostoru polepšale stanovanje ter izboljšale okus in vonj jedi.

Pri tem je potrebno upoštevati le osnovna pravila gojenja zelišč, ki poleg substrata **Humovit** – **dišavna zelišča**, vključujejo še svetlobo, temperaturo in pravilno zalivanje z upoštevanjem, koliko tovrstne oskrbe katera rastlina potrebuje.

Cinkarna Celje je v letu 2013 zlati pokrovitelj Sklada za ohranitev kranjske čebele

Sušilniki SUŠA

Za sušenje cvetnega prahu in topljenje kristaliziranega medu, sušiti je mogoče tudi sadje, zelenjavo, zelišča, gobe itd.

Blaž Okorn, s. p.
Sp. Sorica 1a
4228 Železniki
tel.: 04/519 80 30 ali
031/542 517
e-pošta:
blaz.okorn@siol.net
www.susilnicesadja.si

PE ČEBELARSKI CENTER MARIBOR

Streliška 150, Maribor - Tel/Fax: 02 / 331 80 10

Delovni čas: od ponedeljka do petka od 9. do 17. ure,
sobota: od 8. do 13. ure; v nedeljo zaprto.

GSM: 051/348-426

e-mail: jana.pp@amis.net

www.cebelski-center.si

**Zaščitna oprema za
čebelarjenje**
Posode in točila za med
Sladkor in sladkorne
pogače, sirup za čebele

Nudimo vam:
Voščene satnice AŽ, LR
Satniki AŽ - lipovi, rogljičeni
Panji AŽ, LR, LR 2/3
Drobni pribor

Kozarce za med
Pokrovčke s čebeljimi motivi
Stekleničke za propolis
Steklenice raznih oblik in velikosti
Kartonsko in plastično embalažo

**Naročeno blago vam lahko pošljemo po hitri pošti,
pri večji količini pa po želji dostavimo na dom!**

PE ČEBELARNA OB PARKU

Tyrševa 26, Maribor, Tel./Fax: 02/251 60 12

Delovni čas:

Pon., sre., pet. odprto od 9h - 17h

JANA - Trgovina, posredovanje, zastopanje - Jana Pušnik Pokrič s.p., Maribor

Glasilo Slovenski čebelar je ustanovilo Slovensko čebelarstvo društvo za Kranjsko, Štajersko, Koroško in Primorsko leta 1898. Izdaja ga Čebelarstva zveza Slovenije, Brdo pri Lukovici 8, 1225 Lukovica.

Transakcijski račun ČZS: 02300-0013332083, matična številka ČZS: 5141729, ID za DDV: SI 81079435, šifra dejavnosti: 94.120.

Spletne strani ČZS: www.czs.si. Slovenski čebelar: www.czs.si/slovenskicebelar.php. Opazovalno-napovedovalna služba: www.czs.si/Napoved/napoved_medenja.php. Automatski telefonski odzivnik - tel.: 01/729 61 20. Čebelarstva knjižnica Janeza Golničnika: vsak prvi in tretji delovni četrtek med 13. in 17. uro, www.czs.si/knjiznica.php. Ohranimo čebele: www.oхранimo-cebele.si. Sklad za ohranitev kranjske čebele: www.czs.si/sklad.php. Spletna trgovina ČZS: www.czs.si/eshop/index.php.

KONTAKTNI PODATKI ČEBELARSTVA SLOVENIJE: Tajništvo: 01/729 61 00, faks: 01/729 61 32, info@czs.si, www.czs.si, Anton Tomec, tajnik: 01/729 61 02, 031/236 041, anton.tomec@czs.si, Barbara Dimc, poslovna sekretarka: 041/370 409, barbara.dimc@czs.si, Boštjan Noč, predsednik: 01/729 61 06, 040/436 512, nocb@czs.si. Uredništvo: Marko Borko, urednik: 01/729 61 14, 051/637 204, marko.borko@czs.si, www.czs.si/slovenskicebelar.php.

Opazovalno-napovedovalna služba: Jure Justinek, vodja ONS: 041/644 217, jure.justinek@czs.si, telefonski odzivnik: 01/729 61 20, www.czs.si/Napoved/napoved_medenja.php. Čebelarstva knjižnica Janeza Golničnika (vsak prvi in tretji delovni četrtek med 13. in 17. uro): 01/729 61 11, cebelskaknjiznica@czs.si, www.czs.si/knjiznica.php. Ohranimo čebele: www.oхранimo-cebele.si. Sklad za ohranitev kranjske čebele: www.czs.si/sklad.php.

Spletna trgovina ČZS: www.czs.si/eshop/index.php.

KONTAKTNI PODATKI JAVNE SVETOVALNE SLUŽBE V ČEBELARSTVU: Lidija Senič, vodja službe: 01/ 729 61 10, 040/436 515, lidija.senic@czs.si, Vlado Auguštin, svetovalec specialist za tehnologijo čebelarjenja: 01/729 61 24, 040/436 516, vlado.augustin@czs.si, Tanja Magdič, svetovalka specialistka za ekonomiko: 01/ 729 61 10, 040/436 513, tanja.magdic@czs.si, mag. Andreja Kandolf Borovšak, svetovalka specialistka za zagotavljanje varne hrane: 01/ 729 61 33, 040/436 514, andreja.kandolf@czs.si, Nataša Lilek, svetovalka specialistka za zagotavljanje varne hrane: 01/ 729 61 29, 040/436 519, natasa.lilek@czs.si, Tomaž Samec, svetovalec specialist za zagotavljanje varne hrane: 01/ 729 61 29, 040/436 517, tomaz.samec@czs.si, Nataša Klemenčič Štrukelj, administrativna delavka, 01/729 61 24, 040/436 518, natasa.klemencic.strukelj@czs.si.

Uredniški odbor: Vlado Auguštin, Marko Borko, Janez Gregori, Maksimiljan Gržina, prof. biol., Borut Preinfalk, dr. vet. med., dr. Maja Smodiš Škerl, dr. vet. med., Milena Urh, Tone Žakelj

Urednik: Marko Borko, univ. dipl. ped., lektorica: Nuša Radinja, prof.

Oddaja prispevkov: članki do petega, obvestila, reklame, mali oglasi do desetega v mesecu.

Avtorjem priporočamo, da v člankih uporabljajo strokovno izrazje v skladu s Čebelarskim terminološkim slovarjem. Mnenje avtorjev člankov ni nujno mnenje uredništva. Uredništvo ne odgovarja za vsebino malih oglasov. Prispevki so v elektronski obliki brezplačno in javno objavljeni na spletnem portalu ČZS, spletnem portalu Digitalne knjižnice Slovenije in drugih spletnih straneh.

Reklamni oglasi: cela barvna stran 500 € (ovitek) oz. 300 € (notranjost), pol strani 150 €, tretjina strani 100 €, četrt strani 70 €, petina strani 50 €, pasica 20 €. Popust pri ceni za 3- do 5-kratno objavo reklamnega oglasa je 10 %, za 6- do 10-kratno objavo 20 %, za celoletno objavo 30 %. Člani lahko dvakrat na leto objavijo brezplačne oglase do 20 besed, vsaka nadaljnja beseda je 0,25 €. Splošni oglasi po 0,25 € za besedo, enako tudi za osmrtnice, ki vsebujejo več kot 80 besed. Osmrtnice ne smejo biti daljše od 200 besed. Cene so brez DDV.

Priprava za tisk in tisk: Rolgraf, d. o. o., Cesta na Svetje 28, 1215 Medvede

Naklada: 7600, Tiskano: 25. 4. 2013

Glasilo Slovenski čebelar, ki ga izdaja Čebelarstva zveza Slovenije s sedežem na Brdu pri Lukovici, je vpisano v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport RS, pod zaporedno številko 585.

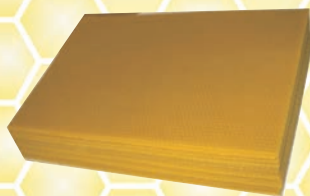
Izdaja Slovenskega čebelarja je delno financirana iz sredstev Javne svetovalne službe v čebelarstvu.

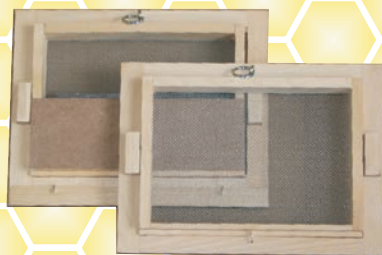
ČEBELARSTVO RIHAR - KOCJAN

Robert Kocjan s.p.
Gabrje 42, 1356 Dobrova
Tel.: 01 36 41 106, faks.: 01 36 41 307
GSM.: 031 351 964
e-pošta: robineli@siol.net
WWW.RIHAR-KOCJAN.SI

ZAŽIČENE SATNICE

SP. IN ZG. OKENCE

IZOLACIJSKA KASETA

IZDELUJEMO:

- hladno valjane satnice
- žične matične rešetke
- zažičene satnice
- lesene okvirje za mat. rešetke
- rogljične satnike AŽ
- satnike LR, LR 2/3
- testne mreže
- plastična obešala
- plastična razstojišča
- ojačana kovinska rastojišča
- kozice 11 in 14 satne
- usipalnike lesene
- plastične odtočne pipe
- lovilce rojev-lesice
- smukalce za cvetni prah
- zaščitne obleke in rokavice
- čebelarске lopatke
- prečne zapore
- vijake za prečne zapore
- dvo in tro satne panjičke
- stojalo za zbijanje AŽ okvirjev
- zg. in sp. okenca za AŽ panje
- izolacijske kasete

OJAČANA RAZSTOJIŠČA

DVOSATNI IN TROSATNI PANJIČEK

VSE ZA OBNOVO PANJEV

SMUKALNA MREŽICA

ČEBELARJEM Z VELJAVNO ČLANSKO IZKAZNICO
PRIZNAMO 4% POPUST PRI
GOTOVINSKEM NAKUPU NAD 50 EUR V NAŠI
PRODAJALNI.

Naročeno blago vam lahko odpošljemo s paketno pošto.

**Delovni čas: od pon. do čet.: 08-12 in 15-18,
pet.: 08-15**

ZMERNE CENE - TRADICIJA - KVALITETA - IZKUŠNJE,
PRIDOBLENE V LASTNEM ČEBELARSTVU